

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

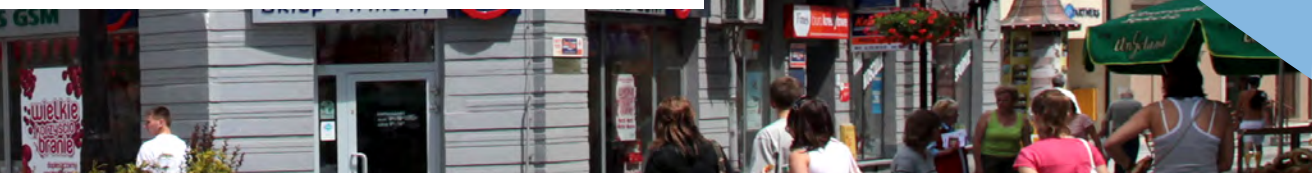
INFORMATOR STATYSTYCZNY

miasto
NOWY SĄCZ

2016

Rok X nr 11

Kraków 2016

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

INFORMATOR STATYSTYCZNY

miasto
NOWY SĄCZ

2016

Urząd Statystyczny w Krakowie

ul. Kazimierza Wyki 3

31-223 Kraków

tel. 12 415 60 11, fax. 12 361 01 91

e-mail: sekretariatuskrk@stat.gov.pl

**Publikację przygotowano w Dziale Opracowań Regionalnych
Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych**

Autorzy opracowania Anna Dziejcz

Jadwiga Tutaj

Wojciech Marczak

Projekt okładki Mikołaj Karklissyjski

ISSN 2082-4084

Informator wydano przy współpracy Urzędu Miasta Nowego Sącza

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła

Publikacja dostępna na <http://krakow.stat.gov.pl>

PRZEDMOWA

Prezentujemy Państwu kolejną, jedenastą edycję opracowania „**Informator statystyczny - miasto Nowy Sącz**”. Zawarty w Informatorze „statystyczny portret Nowego Sącza” pozwala na ocenę procesów obserwowanych w ostatnich latach w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego.

Publikacja, podobnie jak w latach ubiegłych, składa się z części opisowej i tabelarycznej, a także uwag ogólnych oraz metodycznych zawierających definicje podstawowych pojęć.

W części opisowej Informatora, będącej charakterystyką sytuacji społecznej i gospodarczej Nowego Sącza w 2015 r., uwzględniono m.in. zagadnienia demograficzne, rynek pracy, edukację i kulturę, zasoby mieszkaniowe, infrastrukturę komunalną, dochody i wydatki budżetu miasta. Podstawowe tendencje opisywanych zjawisk zilustrowano na wykresach.

W części tabelarycznej przedstawiono Nowy Sącz na tle województwa małopolskiego oraz dane za lata 2010, 2014 i 2015, jak również informacje o działalności Urzędu Miasta. Ponadto, ukazano statystyczny obraz Nowego Sącza na tle innych, o podobnej liczbie mieszkańców, miast Polski na prawach powiatu.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie będzie stanowiło użyteczne źródło wiedzy o Nowym Sączu i okaże się pomocne dla zainteresowanych osób, instytucji oraz władz samorządowych.

p.o. D y r e k t o r a
Urzędu Statystycznego w Krakowie

Agnieszka Chochorowska

PREFACE

We present you the next, eleventh edition of the elaboration “**Statistical Guidebook - City of Nowy Sącz**”. The ‘statistical portrait of Nowy Sącz’, included in the Guidebook, enables to evaluate processes observed last years in various areas of social and economic life.

Like in the previous years, the publication consists of a descriptive and a tabular part as well as of general and methodological notes including main definitions.

The descriptive part of the Guidebook, being the characteristic of the social and economic situation of Nowy Sącz in 2015, takes into consideration among others demographic issues, labour market, education and culture, dwelling stocks, municipal infrastructure, revenue and expenditure of the city budget. Main tendencies of described phenomena are illustrated by graphs.

The tabular part presents Nowy Sącz against a background of Małopolskie voivodship as well as data for years 2010, 2014 and 2015, and also information on the activity of the Municipality. Moreover, the statistical profile of Nowy Sącz is depicted in comparison with other selected Polish cities with powiat status with a similar to Nowy Sącz number of population.

I hope that the elaboration will provide useful source of knowledge on Nowy Sącz and will turn helpful for interested persons, institutions and local government authorities.

Director
of the Statistical Office in Kraków

Agnieszka Chochorowska

Kraków, September 2016

SPIS TREŚCI

	<u>Strona</u>
PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE	11
WAŻNIEJSZE SKRÓTY. ZNAKI UMOWNE	12
UWAGI METODYCZNE	13
SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NOWEGO SĄCZA W 2015 R.	17
Ogólne tendencje	17
Sytuacja demograficzna	26
Rynek pracy	33
Pracujący	33
Zatrudnieni	35
Poszkodowani w wypadkach przy pracy	35
Bezrobocie rejestrowane	36
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	39
Wynagrodzenia	39
Emerytury i renty	39
Infrastruktura socjalna	39
Edukacja	39
Ochrona zdrowia	41
Pomoc społeczna	42
Kultura	44
Turystyka	48
Infrastruktura komunalna	49
Handel	52
Budownictwo mieszkaniowe	52
Zasoby mieszkaniowe	52
Zaludnienie i standard mieszkań	53
Mieszkania oddane do użytkowania	54
Ochrona środowiska i leśnictwo	56
Przemysł i inwestycje	58
Dochody i wydatki budżetu miasta	59
Podmioty gospodarki narodowej	61
Działalność Urzędu Miasta Nowego Sącza	62
Nowy Sącz na tle innych miast na prawach powiatu	63

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

	Tablica	Strona
Nowy Sącz na tle województwa małopolskiego w 2015 r.	1	67
Wybrane dane o Nowym Sączu (2010, 2014, 2015)	2	71
Działalność Urzędu Miasta Nowego Sącza w 2015 r.	3	85
Nowy Sącz na tle innych miast w 2015 r.	4	90

SPIS WYKRESÓW

	Nr	Strona
Ludność Nowego Sącza	1	18
Pracujący w Nowym Sączu według płci	2	19
Bezrobotni zarejestrowani w Nowym Sączu	3	19
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2015 r.	4	20
Miejsca i dzieci w przedszkolach w Nowym Sączu	5	21
Imprezy organizowane przez instytucje kultury w Nowym Sączu i ich uczestnicy.....	6	22
Korzystający i udzielone noclegi w Nowym Sączu w 2015 r.	7	23
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w Nowym Sączu	8	24
Dochody i wydatki budżetu Nowego Sącza	9	25
Podmioty gospodarki narodowej w Nowym Sączu	10	26
Ruch naturalny w Nowym Sączu	11	28
Migracje ludności Nowego Sącza na pobyt stały	12	29
Przyrost naturalny i saldo migracji stałej w Nowym Sączu	13	30
Małżeństwa na 1000 ludności w Nowym Sączu	14	31
Zgony według płci w Nowym Sączu	15	32
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych w Nowym Sączu	16	32
Pracujący w Nowym Sączu	17	33
Struktura pracujących w Nowym Sączu według sektorów ekonomicznych ...	18	34
Struktura zatrudnienia w Nowym Sączu według sektorów własności	19	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego w Nowym Sączu	20	36
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w Nowym Sączu według prawa do pobierania zasiłku	21	37
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w Nowym Sączu według wieku ..	22	37
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w Nowym Sączu według poziomu wykształcenia	23	38
Liczba uczniów szkół w Nowym Sączu	24	40
Miejsca i dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych w Nowym Sączu	25	42
Miejsca i mieszkańcy w domach i zakładach stacjonarnych pomocy społecznej w Nowym Sączu	26	43

SPIS WYKRESÓW (dok.)

	Nr	Strona
Rodziny zastępcze i dzieci przebywające w tych rodzinach w Nowym Sączu	27	43
Księgozbiór i wypożyczenia w woluminach na 1000 ludności w Nowym Sączu	28	44
Zwiedzający muzea w Nowym Sączu	29	45
Miejsca na widowni i widzowie w kinach w Nowym Sączu	30	46
Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych w Nowym Sączu	31	48
Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w Nowym Sączu	32	49
Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Nowym Sączu	33	50
Przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w 2015 r.	34	50
Zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca	35	51
Zużycie gazu z sieci na 1 mieszkańca	36	52
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w Nowym Sączu	37	53
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	38	54
Mieszkania oddane do użytkowania w Nowym Sączu	39	55
Struktura odpadów komunalnych zmieszanych zebranych w Nowym Sączu w 2015 r.	40	57
Struktura dochodów budżetu Nowego Sącza	41	59
Struktura wydatków budżetu Nowego Sącza	42	60
Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w 2015 r.	43	61
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności	44	62
Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2015 r. (Nowy Sącz i Siedlce)	45	65
Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2015 r. (Nowy Sącz i Chełm)	46	65
Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2015 r. (Nowy Sącz i Tarnów)	47	66

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści

CONTENTS

	<u>Page</u>
PREFACE	4
GENERAL NOTES	11
MAJOR ABBREVIATIONS. SYMBOLS	12
METHODOLOGICAL NOTES	13
SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF NOWY SĄCZ IN 2015	17
<i>Main tendencies</i>	17
<i>Demographic situation</i>	26
<i>Labour market</i>	33
<i>Employed persons</i>	33
<i>Paid employment</i>	35
<i>Persons injured in accidents at work</i>	35
<i>Registered unemployment</i>	36
<i>Wages and salaries and social benefits</i>	39
<i>Wages and salaries</i>	39
<i>Retirement pays and pensions</i>	39
<i>Social infrastructure</i>	39
<i>Education</i>	39
<i>Health care</i>	41
<i>Social welfare</i>	42
<i>Culture</i>	44
<i>Tourism</i>	48
<i>Municipal infrastructure</i>	49
<i>Trade</i>	52
<i>Dwelling construction</i>	52
<i>Dwelling stocks</i>	52
<i>Population and standard of dwellings</i>	53
<i>Dwellings completed</i>	54
<i>Environmental protection and forestry</i>	56
<i>Industry and investments</i>	58
<i>Revenue and expenditure of the city budget</i>	59
<i>Entities of the national economy</i>	61
<i>Activity of the Municipality of Nowy Sącz</i>	62
<i>Nowy Sącz against a background of other cities with powiat status</i>	63

TABULAR PART

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>Nowy Sącz and Małopolskie voivodship in 2015</i>	1	67
<i>Selected data on Nowy Sącz (2010, 2014, 2015)</i>	2	71
<i>Activity of the Municipality of Nowy Sącz in 2015</i>	3	85
<i>Nowy Sącz and other cities in 2015</i>	4	90

LIST OF GRAPHS

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
<i>Population of Nowy Sącz</i>	1	18
<i>Employed persons in Nowy Sącz by sex</i>	2	19
<i>Registered unemployed persons in Nowy Sącz</i>	3	19
<i>Average monthly gross wages and salaries in 2015</i>	4	20
<i>Places and children in nursery schools in Nowy Sącz</i>	5	21
<i>Events organized by cultural institutions in Nowy Sącz and their participants</i>	6	22
<i>Tourists accommodated and nights spent in Nowy Sącz in 2015</i>	7	23
<i>Dwellings for which permits have been granted in Nowy Sącz</i>	8	24
<i>Revenue and expenditure of the budget of Nowy Sącz</i>	9	25
<i>Entities of the national economy in Nowy Sącz</i>	10	26
<i>Vital statistics of population of Nowy Sącz</i>	11	28
<i>Permanent migration of population of Nowy Sącz</i>	12	29
<i>Vital statistics and permanent net migration in Nowy Sącz</i>	13	30
<i>Marriages per 1000 population in Nowy Sącz</i>	14	31
<i>Deaths by sex in Nowy Sącz</i>	15	32
<i>Infant deaths per 1000 live births in Nowy Sącz</i>	16	32
<i>Employed persons in Nowy Sącz</i>	17	33
<i>Structure of employed persons in Nowy Sącz by economic sectors</i>	18	34
<i>Structure of employment in Nowy Sącz by ownership sectors</i>	19	35
<i>Registered unemployed rate in Nowy Sącz</i>	20	36
<i>Structure of registered unemployed persons in Nowy Sącz by benefits rights</i>	21	37
<i>Structure of registered unemployed persons in Nowy Sącz by age</i>	22	37
<i>Structure of registered unemployed persons in Nowy Sącz by educational level</i>	23	38
<i>Number of pupils and students of primary, lower secondary and upper secondary schools in Nowy Sącz</i>	24	40
<i>Places and children in nurseries and children's clubs in Nowy Sącz</i>	25	42
<i>Places and residents in stationary social welfare homes and facilities in Nowy Sącz</i>	26	43

LIST OF GRAPHS (cont.)

	No.	Page
<i>Foster families and children in foster families in Nowy Sącz</i>	27	43
<i>Collection and loans in volumes per 1000 population in Nowy Sącz</i>	28	44
<i>Museum visitors in Nowy Sącz</i>	29	45
<i>Seats and audience in cinemas in Nowy Sącz</i>	30	46
<i>Bed places in tourist accommodation establishments in Nowy Sącz</i>	31	48
<i>Overnight stays in tourist accommodation establishments in Nowy Sącz</i>	32	49
<i>Length of water-line and sewerage network in Nowy Sącz</i>	33	50
<i>Water-line and sewerage connections leading to residential and collective accommodation buildings in 2015</i>	34	50
<i>Consumption of water from water-line systems per capita</i>	35	51
<i>Consumption of gas from gas-line system per capita</i>	36	52
<i>Average useful floor area per dwelling and average useful floor area of dwelling per person in Nowy Sącz</i>	37	53
<i>Average useful floor area of dwelling per person</i>	38	54
<i>Dwellings completed in Nowy Sącz</i>	39	55
<i>Structure of mixed municipal waste collected in Nowy Sącz in 2015</i>	40	57
<i>Structure of revenue of the budget of Nowy Sącz</i>	41	59
<i>Structure of expenditure of the budget of Nowy Sącz</i>	42	60
<i>Revenue and expenditure per capita in 2015</i>	43	61
<i>Entities of the national economy by 10 thous. population</i>	44	62
<i>Normalized diagnostic features in 2015 (Nowy Sącz and Siedlce)</i>	45	65
<i>Normalized diagnostic features in 2015 (Nowy Sącz and Chełm)</i>	46	66
<i>Normalized diagnostic features in 2015 (Nowy Sącz and Tarnów)</i>	47	66

In English: preface, contents

UWAGI OGÓLNE

1. Dane prezentowane dla województwa, podregionów i powiatów odpowiadają poziomowi 2, 3 i 4 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), obowiązującej od 1 stycznia 2015 r.

2. Dane zamieszczone w opracowaniu prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej - Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev. 2. **PKD 2007** wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

Dane prezentowane są według **sekcji**, przy czym w stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

- **przemysł** - sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”,
- **sekcje G, H, I, J** - sekcje: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia”, „Informacja i komunikacja”,
- **sekcje K, L** - sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Obsługa rynku nieruchomości”;

3. W nazwach niektórych sekcji zastosowano skróty. Pełne ich nazwy są dostępne na stronie internetowej www.stat.gov.pl/klasyfikacje.

4. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku - według stanu w dniu 30 VI.

5. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

6. Zastosowanie automatycznych zaokrągleń w niektórych przypadkach mogło spowodować drobne rozbieżności w sumowaniu danych na wyższych poziomach agregacji.

7. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych opracowaniach Urzędu Statystycznego.

8. Dane zawarte w tabl. 3 na str. 85 zostały udostępnione i opracowane przez Urząd Miasta w Nowym Sączu.

9. Ilekroć mowa o badanych miastach na prawach powiatu zjawisko dotyczy miast na prawach powiatu o liczbie ludności od 63 tys. do 113 tys., które przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były miastami wojewódzkimi.

10. W tabl. 4 na str. 90 w celu pokazania pozycji miasta posłużono się metodą porównawczą wskaźników. W zależności od rodzaju wskaźnika dane porządkowane były: ↓ malejąco, tj. pierwszą (1) lokatę otrzymało miasto o najwyższej wartości cechy lub ↑ rosnąco, tj. pierwszą (1) lokatę otrzymało miasto o najniższej wartości cechy. Dla uczynienia utworzonego rankingu wartości najwyższe i najniższe oznaczono kolorem zielonym (pierwsza lokata) i kolorem czerwonym (ostatnia lokata).

Miasta, dla których wskaźnik przyjął identyczną wartość otrzymały taką samą lokatę. Następne miasto otrzymało kolejną lokatę, w związku z tym liczba lokat może być mniejsza niż liczba miast.

11. Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne Czytelnik znajdzie w innych publikacjach Urzędu Statystycznego oraz na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl>.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

hm ³	= hektometr sześcienny
p. proc.	= punkt procentowy
MON	= Ministerstwo Obrony Narodowej
MOPS	= Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MPIPS	= Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
MSW	= Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
ZC KSMPS	= Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	– zjawisko nie wystąpiło.
Zero	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka	(.)	– zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
Znak	x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
„W tym”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

UWAGI METODYCZNE

1. Dane o ludności od 2010 r. zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności.

Dane o liczbie i strukturze ludności dotyczą kategorii ludności faktycznie zamieszkałej. Kategoria ta nie uwzględnia osób przybyłych z zagranicy na pobyt czasowy, natomiast ujmuje stałych mieszkańców miasta przebywających czasowo za granicą (bez względu na okres ich nieobecności). Przy opracowaniu bilansu ludności za 2015 r. wykorzystano migracje zagraniczne (imigracje i emigracje) za 2014 r.

Ekonomiczne grupy wieku oznaczają ludność w wieku:

- **przedprodukcyjnym** - 0 - 17 lat,
- **produkcyjnym** - mężczyzn w wieku 18 - 64 lat i kobiety w wieku 18 - 59 lat,
- **poprodukcyjnym** - mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Współczynnik obciążenia demograficznego - oznacza liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano następująco:

- **małżeństwa** - według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- **separacje** - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo;
- **rozwoły** - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo. W przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka. Jeżeli oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą, takich przypadków nie uwzględnia się;
- **urodzenia** - według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- **zgony** - według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Gęstość zaludnienia to miara zagęszczenia ludności na określonym terytorium w danym momencie czasu - wyrażona w osobach na 1 km².

Współczynnik feminizacji to liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Saldo migracji stanowi różnicę między napływem i odpływem ludności. Napływ i odpływ

migracyjny (wędrowski) jest to ogół osób przybywających lub wyjeżdżających na stałe w badanym okresie na określonym terenie. Użyte określenia „**napływ**” i „**odpływ**” należy rozumieć odpowiednio jako nowe zameldowania na pobyt stały i wymeldowania z pobytu stałego.

2. Do pracujących według faktycznego miejsca pracy zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, a także osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni produkcji rolniczej. Liczba pracujących podana jest według faktycznego miejsca pracy bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

3. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia nie ujmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, a także osób zatrudnionych za granicą, w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach.

4. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują: szkoły podstawowe, gimnazja, zasadnicze szkoły zawodowe i szkoły przysposabiające do pracy zawodowej specjalne, licea ogólnokształcące, uzupełniające licea ogólnokształcące i szkoły artystyczne nie dające uprawnień zawodowych, licea profilowane, technika, technika uzupełniająca i szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

Szkoły policealne, kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej obejmują szkoły dla młodzieży i dla dorosłych.

Szkoły dla dorosłych, kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej obejmują licea ogólnokształcące, uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych i technika uzupełniająca. Dane dotyczące **wychowania przedszkolnego i szkół** podano według stanu na początku roku szkolnego, a dane o absolwentach na koniec poprzedniego roku szkolnego.

5. Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne w ramach środków publicznych.

6. Zasiłek okresowy - przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek stały - wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

7. Dane dotyczące liczby obiektów turystycznych i miejsc noclegowych podano według stanu na dzień 31 lipca. Baza noclegowa turystyki dotyczy wszystkich turystycznych obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

Baza noclegowa turystyki obejmuje:

- obiekty hotelowe - hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe,
- pozostałe obiekty noclegowe - domy wycieczkowe, schroniska, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, hostele, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, zakłady uzdrowiskowe, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne oraz inne turystyczne obiekty noclegowe gdzie indziej nie sklasyfikowane (np. domy studenckie, internaty, ośrodki sportowo-rekreacyjne).

8. Targowiska - wyodrębnione tereny lub budowle (plac, ulica, hala targowa) ze stałymi, względnie sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu, codziennie lub w wyznaczone dni tygodnia.

Targowiska sezonowe są to place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

9. Dane od 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

10. Przemysł obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”. Prezentowane dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wartość **produkcji sprzedanej przemysłu** przedstawiono w bieżących cenach bazowych.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi) pomniejszona o podatki od produktu oraz ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych.

11. Podmioty gospodarki narodowej to osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - w rejestrze REGON jest to osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i inna osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osoba fizyczna prowadząca indywidualne gospodarstwo rolne.

Sektor własnościowy - pojęcie stosowane w metodologii rejestru REGON pozwalające grupować podmioty gospodarki narodowej z punktu widzenia prawa własności.

Wyróżnia się:

- **sektor publiczny** - mienie zaliczanych do niego podmiotów w całości lub w przeważającej części należy do Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych lub jednostek samorządu terytorialnego,

- **sektor prywatny** - grupa podmiotów gospodarki narodowej, których mienie w całości lub w przeważającej części należy do prywatnych właścicieli.

Spółka handlowa - spółka, której utworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwiązywanie, łączenie, podział, przekształcenie reguluje Kodeks spółek handlowych. Spółki handlowe dzielą się na osobowe (jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne) i kapitałowe (akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością). Mają one obowiązek uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Spółka cywilna - stosunek zobowiązaniowy łączący strony (wspólników), przez który wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów. Wkłady wspólników mogą przybrać różne formy, ale muszą mieć wartość majątkową. Spółka ta jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa nie przyznała zdolności prawnej, a zatem nie jest podmiotem prawa. Przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej są wspólnicy spółki cywilnej. Spółka cywilna podlega wpisowi do rejestru REGON.

12. Budżety jednostek samorządu terytorialnego

Dane o dochodach i wydatkach budżetowych według rodzajów i działów opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów z lat 2010-2013.

Podatek dochodowy CIT i PIT wchodzący w skład dochodów własnych oznacza udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, tj. w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) i od osób fizycznych (PIT).

Kategoria dotacji §§ 200 i 620 obejmuje dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych nie podlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich.

Do środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegających zwrotowi zalicza się:

- środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz środków finansujących Wspólną Politykę Rolną,
- niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NOWEGO SĄCZA W 2015 R.

OGÓLNE TENDENCJE

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NOWEGO SĄCZA

Nowy Sącz jest jednym z trzech małopolskich miast na prawach powiatu, położonym w płaskim dnie Kotliny Sądeckiej, w paśmie Beskidu Sądeckiego. Najstarsza część miasta znajduje się na wyniesieniu w widłach rzek: Dunajca i Kamienicy Nawojowskiej. Naturalne walory obronne zdecydowały o lokowaniu tu miasta 8 listopada 1292 r. przez króla Wacława II. Nowy Sącz leży u podnóża masywów górskich, niedaleko Jeziora Rożnowskiego. Posiada on liczne walory turystyczne. Szczyli się bogatą historią, a jednocześnie stanowi węzeł komunikacyjny i główny ośrodek turystyczny Sądecczyzny.

Począwszy od 1 stycznia 1999 r., po reformie administracyjnej, Nowy Sącz stał się powiatem grodzkim, będąc jednocześnie siedzibą władz powiatu nowosądeckiego ziemskiego. Dla mieszkańców powiatu nowosądeckiego, a także części powiatów limanowskiego i gorlickiego, pełni on rolę ośrodka spełniającego szereg zadań z zakresu administracji rządowej, sądowniczej oraz skarbowej, jak również z dziedziny oświaty, ochrony zdrowia, kultury i sportu. Funkcjonuje jako liczące się na południu Polski centrum administracyjne, kulturalne, edukacyjne i gospodarcze, a na poziomie lokalnym siła napędowa rozwoju, innowacyjności i przedsiębiorczości.

Powierzchnia Nowego Sącza wynosi 57,6 km² i tym samym stanowi 0,4% powierzchni województwa małopolskiego. Obwód miasta ma długość 42,3 km, wszystkie ulice - 230 km, a rzeki w obrębie miasta - 18 km. Najwyżej położony punkt to wzgórze Majdan - około 475 m n.p.m., a najniższy punkt to Wielopole - 272 m n.p.m. Długość ścieżek rowerowych w obrębie Nowego Sącza wynosi 12,6 km. Miasto leży w południowej części województwa małopolskiego, niedaleko granicy państwowej ze Słowacją.

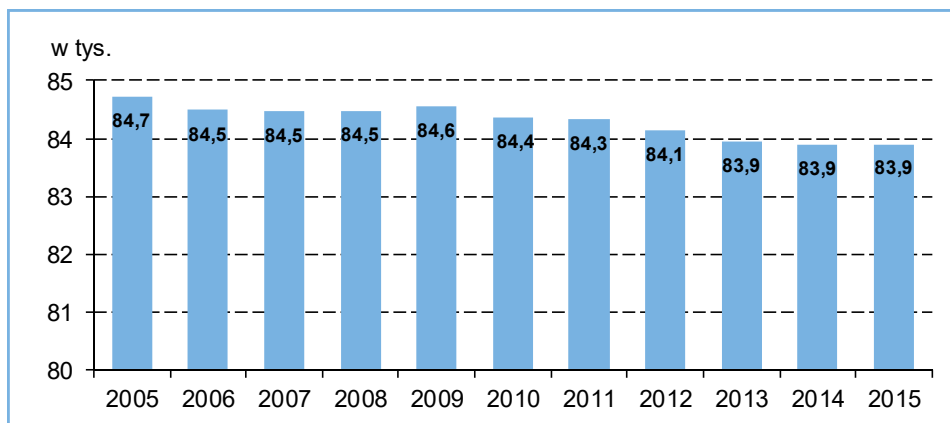

POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY

Według stanu z dnia 31 grudnia 2015 r. Nowy Sącz liczył 83,9 tys. mieszkańców, tj. 2,5% ludności województwa. Zgodnie z danymi bilansowymi, liczba ludności miasta w ostatnich latach wykazuje nieznaczną tendencję spadkową, głównie w wyniku występującego od kilku lat ujemnego salda migracji na pobyt stały. Jednocześnie utrzymuje się dodatni przyrost naturalny. W odniesieniu do stanu z 2005 r. (84,7 tys.) ubył 1,0% mieszkańców.

Wykr. 1. Ludność Nowego Sącza

Stan w dniu 31 XII

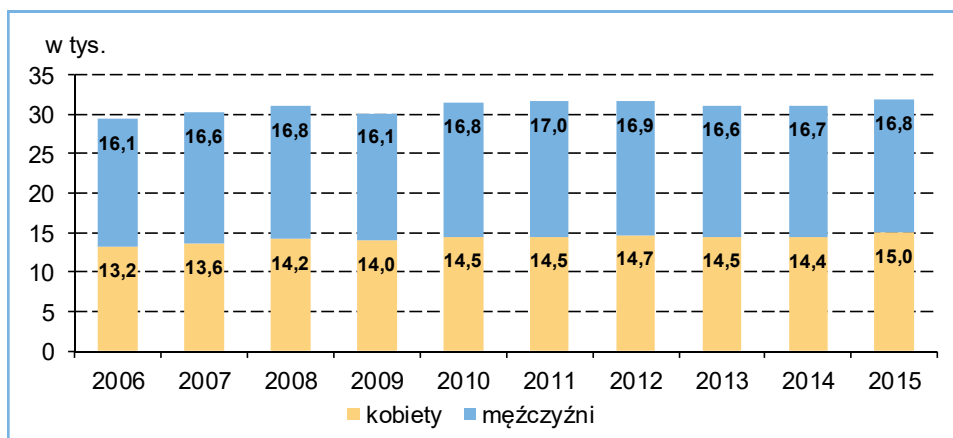
Pogarsza się struktura ludności miasta według ekonomicznych grup wieku. Zmniejsza się stopniowo udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w całej zbiorowości, a wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym. Liczba urodzeń nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń. Współczynnik dzietności ogólnej wyniósł 1,23 (rok wcześniej 1,28), a powinien kształtować się na poziomie około 2,10 do 2,15, gdyż wówczas na statystyczną kobietę w wieku 15-49 lat przypada średnio dwoje dzieci w ciągu całego okresu rozrodczego i wielkość ta staje się korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego.

RYNEK PRACY WYNAGRODZENIA

Sytuacja na rynku pracy w Nowym Sączu w 2015 r. kształtowała się nieco lepiej niż przed rokiem. Wzrosła liczba osób pracujących, w tym zwłaszcza kobiet. Minimalnie obniżyła się liczba osób pracujących w sektorze publicznym.

Wykr.2. Pracujący w Nowym Sączu według płci

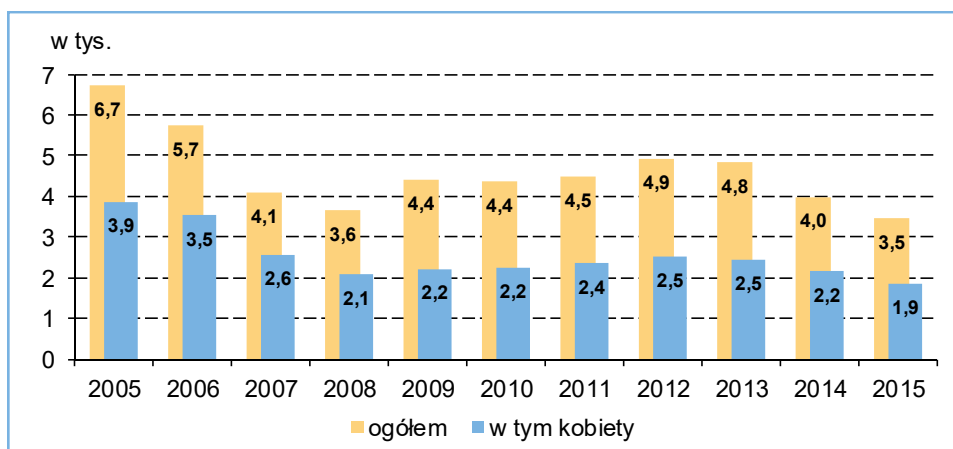
Stan w dniu 31 XII

Spadło bezrobocie. W końcu 2015 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście wyniosła niecałe 3,5 tys. i tym samym spadła w ujęciu rocznym o 13,1%, a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 7,8% i była niższa o 1,1 p. proc. niż w końcu 2014 r.

Wykr.3. Bezrobotni zarejestrowani w Nowym Sączu

Stan w dniu 31 XII

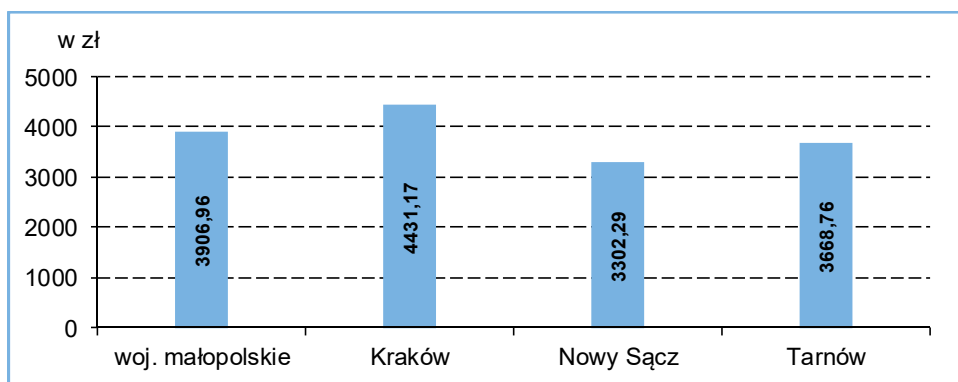
W niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w dalszym ciągu byli ludzie młodzi, choć można było zaobserwować pozytywne zjawisko zmniejszania się udziału tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie bezrobotnych. Odsetek bezrobotnych w wieku

poniżej 25 lat wyniósł 13,4%, tj. o 2,0 p. proc. mniej niż w 2014 r. Trudności ze znalezieniem pracy miały przede wszystkim osoby w wieku 25-34 lata, które stanowiły 30,0% ogółu bezrobotnych. Według kryterium wykształcenia, największą grupę wśród bezrobotnych tworzyły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 25,8% ogółu.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Nowym Sączu wynosiło 3302,29 zł i było nadal niższe od średniej zarówno dla województwa małopolskiego, jak i dla pozostałych dwóch miast na prawach powiatu, tj. Krakowa i Tarnowa, a w porównaniu z poprzednim rokiem dystans do średniej dla województwa jeszcze się zwiększył.

Wykr.4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2015 r.

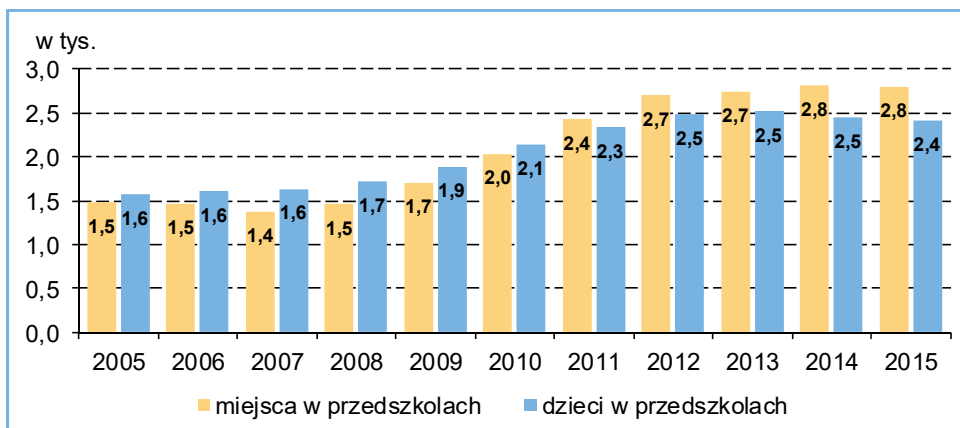
INFRASTRUKTURA SOCJALNA

W Nowym Sączu w ciągu ostatnich lat nastąpiła ogólna poprawa w zakresie opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, co pozwala m.in. na wcześniejsze wyrównywanie szans edukacyjnych oraz umożliwia wzrost aktywności zawodowej rodziców. W 2015 r. opieką tego typu objęto 3,3 tys. dzieci w 51 placówkach wychowania przedszkolnego (w tym 2,4 tys. dzieci w 32 przedszkolach). Od paru lat obserwuje się niewielką tendencję spadkową liczby dzieci w placówkach przedszkolnych.

Wykr.5. Miejsca i dzieci w przedszkolach w Nowym Sączu

Stan na początku roku szkolnego

Liczba szkół podstawowych oraz gimnazjów od kilku lat utrzymywała się na zbliżonym poziomie (łącznie 34 szkoły w 2015 r.), podczas gdy liczba ich uczniów wykazywała tendencję rosnącą. Wzrost liczby uczniów szkół podstawowych ma związek z tym, iż od roku szkolnego 2014/15 do pierwszej klasy szkoły podstawowej obowiązkowo poszły dzieci 6-letnie.

Wśród młodzieży największą popularnością nadal cieszą się licea ogólnokształcące oraz technika, do których w roku szkolnym 2015/16 uczęszczało łącznie 8182, tj. 85,4% uczniów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych. Co ciekawe, liczba licealistów (3874) spadła w ciągu roku o 4,6%, podczas gdy liczba uczniów techników (4308) wzrosła o 7,1%.

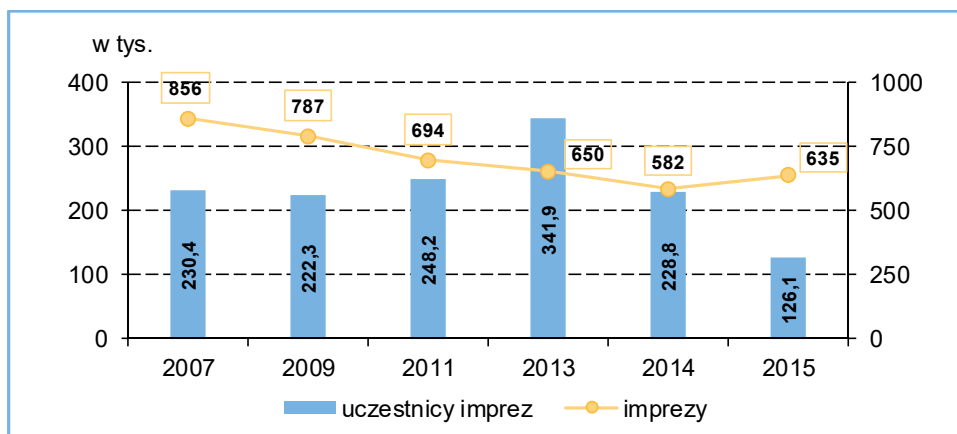
W zakresie opieki zdrowotnej w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się liczba podmiotów leczniczych i praktyk lekarskich, a nieco spadła liczba aptek. W 2015 r. w Nowym Sączu udzielono 1,2 mln porad w ambulatoryjnej opiece wobec 1,1 mln w roku poprzednim. Działały 4 placówki opieki nad dziećmi do lat trzech, czyli mniej o 1, tym samym w porównaniu z rokiem poprzednim o 6,2% spadła liczba oferowanych miejsc i o 5,4% - liczba dzieci przebywających w tego typu placówkach.

W stosunku do roku 2014 w Nowym Sączu odnotowano spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (o 7,2%). Tym niemniej, udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w ludności Nowego Sącza był wyższy niż przeciętny w województwie (o 0,4 p. proc.) i wyniósł 6,5%.

Dużą popularnością cieszyły się różnorodne imprezy organizowane w Nowym Sączu przez instytucje kultury. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba imprez organizowanych przez nowosądeckie instytucje kultury, kluby i świetlice zwiększyła się o ponad 9% - zorganizowały one łącznie w ciągu omawianego roku 635 imprez, jednak uczestniczyło o prawie 45% mniej osób niż rok wcześniej.

Wykr. 6. Imprezy organizowane przez instytucje kultury w Nowym Sączu i ich uczestnicy

Muzea odnotowały mniejszą liczbę zwiedzających, a w ramach działalności oświatowej zaoferowały uboższy wachlarz odczytów, prelekcji, spotkań, lecz zorganizowały więcej seansów filmowych dla zwiedzających. Spadek liczby zwiedzających nie dotyczył młodzieży szkolnej. Biblioteki publiczne zanotowały bogatszy księgozbiór i nieco wyższą liczbę czytelników przy znacznie większej ilości wypożyczeń.

TURYSTYKA

Korzystne położenie geograficzne Nowego Sącza sprzyja jego atrakcyjności turystycznej. Według stanu w dniu 31 VII 2015 na terenie miasta znajdowały się 4 hotele oraz kwatery prywatne (posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych) oferujące łącznie 350 miejsc noclegowych, tj. mniej niż w roku poprzednim o 102 miejsca noclegowe.

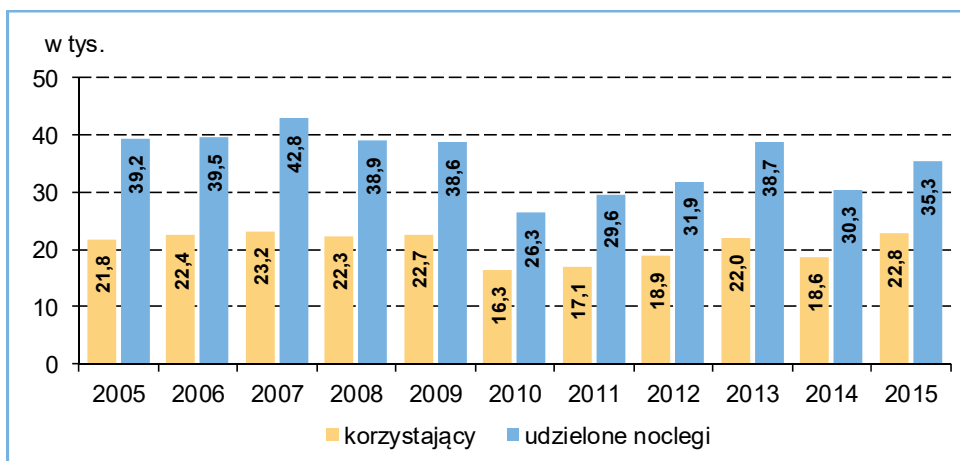
W ciągu całego 2015 r. wykorzystanie bazy noclegowej wskutek jej zmniejszenia wzrosło w stosunku do roku poprzedniego przy jednoczesnym wzroście liczby turystów. W omawianym roku stopień wykorzystania miejsc noclegowych

wzrósł o 9,4 p. proc. i wyniósł 34,6%. W stosunku do poprzedniego roku uległa podwyższeniu zarówno liczba korzystających, jak i liczba udzielonych noclegów. Dotyczyło to zwłaszcza turystów krajowych.

Wykr. 7. Korzystający i udzielone noclegi w Nowym Sączu

Stan w dniu 31 XII

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA SYTUACJA MIESZKANIOWA

Rok 2015 był kolejnym rokiem, w którym poprawiło się wyposażenie Nowego Sącza w podstawowe instalacje techniczne. Zwiększyła się długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Jej zagęszczenie na terenie miasta (w omawianym roku odpowiednio: 355 km i 379 km na 100 km²) utrzymywało się na stosunkowo wysokim poziomie. Wskaźnik wyrażający relację długości sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej zwiększył się w porównaniu z 2014 r. z 1,1 do 1,2, co świadczy o poprawie sytuacji.

Na przestrzeni ostatnich lat miał miejsce wzrost średniego zużycia wody (w 2015 r. wyniosło ono 29,7 m³ na 1 mieszkańca, rok wcześniej - 29,4 m³). Wzrosło również przeciętne zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (do 156,5 m³ ze 146,7 m³ na 1 mieszkańca w 2014 r.).

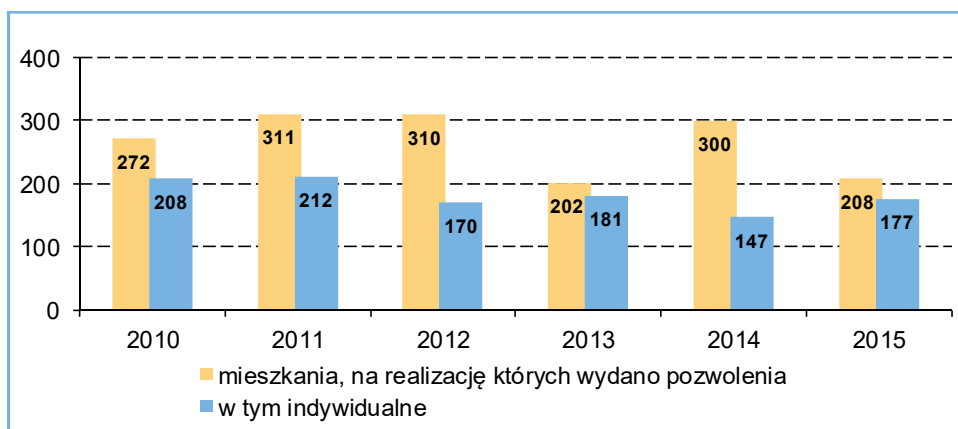
W 2015 r. w Nowym Sączu oddano do użytkowania 164 mieszkania, tj. 1,1% efektów wojewódzkich, w tym w budownictwie indywidualnym 160 mieszkań. W odniesieniu do 2014 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania spadła o 34,1%. Zwiększyła się natomiast przeciętna powierzchnia jednego mieszkania oddanego do

użytkowania, wynosząc w 2015 r. 143,4 m², a w budownictwie indywidualnym sięgając 145,4 m².

Liczba mieszkań w Nowym Sączu, których budowę rozpoczęto spadła w ujęciu rocznym z 195 do 182 w 2015 r. W 86,3% były to inwestycje realizowane w ramach budownictwa indywidualnego. Liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia zmniejszyła się z 300 w 2014 r. do 208 w 2015 r., przy czym w budownictwie indywidualnym wzrosła odpowiednio z 147 do 177.

Wykr.8. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w Nowym Sączu

OCHRONA ŚRODOWISKA

Emisja przemysłowych pyłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w Nowym Sączu zwiększyła się w porównaniu z 2014 r. o 13,2% do 120 ton (4,2% wielkości wojewódzkiej), a emisja zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) zwiększyła się o 31,3% i wyniosła 2135 ton (stanowiąc 2,1% emisji wojewódzkiej).

Do wód lub do ziemi w 2015 r. odprowadzono 3,4 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania (wobec 3,5 hm³ w roku poprzednim). Stanowiło to 1,3% tego typu ścieków w województwie małopolskim. Zostały one oczyszczone w 99,8%.

W ujęciu rocznym ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wzrosła o 4,4% i wyniosła 28,2 tys. ton (tj. 0,5% wielkości wojewódzkiej), w tym 13,8 tys. ton to odpady poddane odzyskowi (we własnym

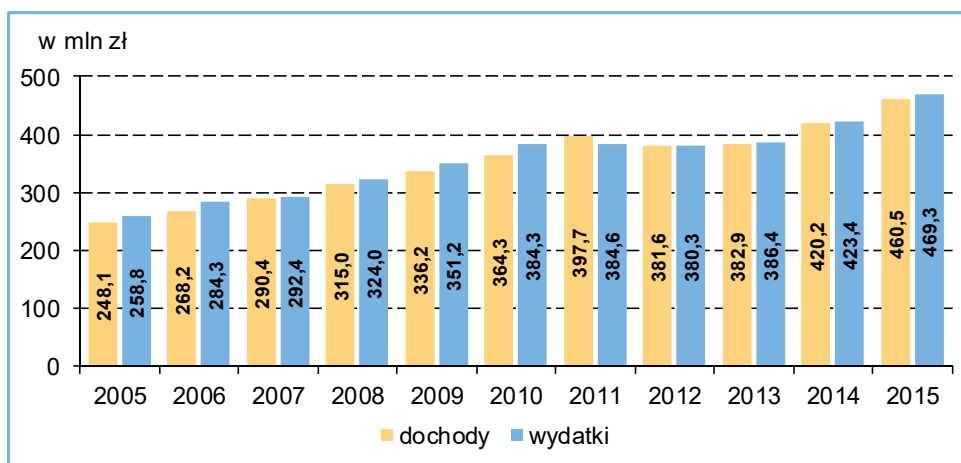
zakresie przez wytwórcę). Odpadów komunalnych zmieszanych zebranych było w 2015 r. 19,7 tys. ton, w tym 15,9 tys. ton z gospodarstw domowych. Na 1 mieszkańca przypadało 189,7 kg odpadów zebranych z gospodarstw domowych (przy średniej w województwie wynoszącej 149,8 kg).

FINANSE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2015 r. na stan finansów publicznych Nowego Sącza miały wpływ duże wydatki inwestycyjne. Dochody i wydatki budżetu miasta były wprawdzie wyższe niż uzyskane przed rokiem - dochody o prawie 40,3 mln zł, a wydatki o 45,9 mln zł, ale wynik finansowy budżetu miasta nadal był ujemny i wyniósł minus 8,8 mln zł (w 2014 r. minus 3,2 mln zł).

Dochody budżetu miasta w analizowanym roku wyniosły prawie 460,5 mln zł, co oznacza relatywny wzrost w porównaniu z 2014 r. o 9,6%, przy czym dochody własne zwiększyły się o 1,6% (w 2014 r. notowano wzrost o 8,5%). Subwencja ogólna wzrosła o 3,5% (w 2014 r. o 0,6%), a dotacje celowe z budżetu państwa spadły o 3,2% (rok wcześniej były wyższe o 2,2%).

Wykr.9. Dochody i wydatki budżetu Nowego Sącza

Wydatki budżetu miasta w omawianym okresie wyniosły 469,3 mln zł, czyli o 10,8% więcej niż w poprzednim roku. Na wydatki majątkowe przeznaczono o 83,4% więcej środków niż w 2014 r., tj. 85,2 mln zł. Z kwoty tej na cele inwestycyjne przeznaczono 83,1 mln zł (97,6% wydatków majątkowych).

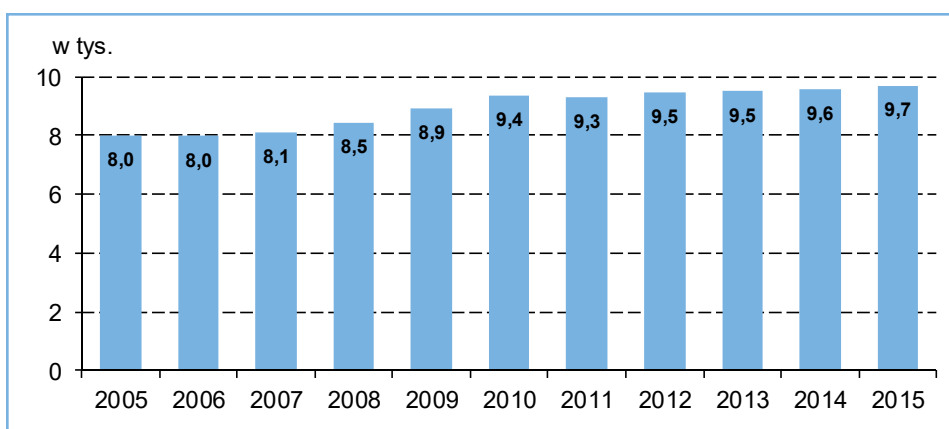

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Źródłem danych o istniejących podmiotach gospodarczych w Nowym Sączu jest Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON, prowadzony przez Prezesa GUS. Obserwujemy systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Rejestrze REGON.

Wykr.10. Podmioty gospodarki narodowej w Nowym Sączu

Stan w dniu 31 XII

Na koniec grudnia 2015 r. w Nowym Sączu działalność prowadziło 9,7 tys. podmiotów. Zdecydowaną większość stanowiły podmioty sektora prywatnego (97,2%), a według rodzaju prowadzonej działalności dominowały jednostki prawne zaliczane do sekcji handel, naprawa pojazdów samochodowych, stanowiąc 1/4 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Obserwowana w ubiegłych latach tendencja spadkowa liczby ludności Nowego Sącza uległa odwróceniu. Według danych bilansowych GUS populacja miasta w końcu grudnia 2015 r. liczyła 83903 osoby, co oznacza wzrost w ujęciu rocznym o 0,1%. Spośród trzech miast na prawach powiatu województwa małopolskiego, Nowy Sącz znajdował się na trzecim miejscu pod względem liczby mieszkańców. Wśród małopolskich miast na prawach powiatu jedynie w Nowym

Sącza odnotowano wzrost liczby ludności, natomiast w Krakowie i Tarnowie liczba mieszkańców zmniejszyła się odpowiednio o: 0,1% i 0,7%.

Wraz ze wzrostem liczby ludności nieznacznie zwiększyła się **gęstość zaludnienia**. W 2015 r. wyniosła ona 1457 osób/km² wobec 1456 osób/km² w roku poprzednim. W Krakowie na 1 km² przypadało 2329, a w Tarnowie 1529 osób (w województwie małopolskim - średnio 222 osoby/km²).

Współczynnik feminizacji pozostał bez zmian. W omawianym okresie wynosił on 109 kobiet na 100 mężczyzn. Wysoki współczynnik feminizacji jest charakterystyczny dla miast (np. w Krakowie na 100 mężczyzn przypada 114 kobiet, a w Tarnowie - 112). Dla porównania w województwie małopolskim na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet.

Struktura ludności Nowego Sącza według ekonomicznych grup wieku w roku 2015 po raz kolejny uległa niekorzystnym zmianom. Wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym. Udział dzieci i młodzieży w wieku do lat 17 wyniósł 18,7% ogółu ludności miasta, osób w wieku produkcyjnym 62,1%, a poprodukcyjnym 19,2% (w 2014 r. odpowiednio: 18,9%, 62,6% i 18,5%).

Na stan i strukturę ludności decydujący wpływ mają zjawiska demograficzne, określane jako ruch naturalny. Zalicza się do nich m.in. urodzenia i zgony, a także małżeństwa i rozwody.

W ostatnim roku w Nowym Sączu minimalnie wzrosła liczba **urodzeń** - w mieście urodziło się 844 dzieci, tj. o 3 dzieci więcej niż przed rokiem, a liczba urodzeń żywych na 1000 ludności wyniosła 10,1 (w roku poprzednim 10,0), podczas gdy w Krakowie wyniosła 10,5, w Tarnowie 7,9, a w całym województwie małopolskim 10,3.

W 2015 r. zmarło 706 mieszkańców Nowego Sącza. Liczba **zgonów** była o 1,6% wyższa niż w roku poprzednim. Współczynnik umieralności wyniósł 8,4‰ wobec 8,3‰ w 2014 r. Jego poziom był o 1,6 pkt niższy niż w Krakowie (10,0‰), a także niższy niż w Tarnowie i przeciętnie w województwie (gdzie wyniósł odpowiednio: 9,7‰ i 9,3‰).

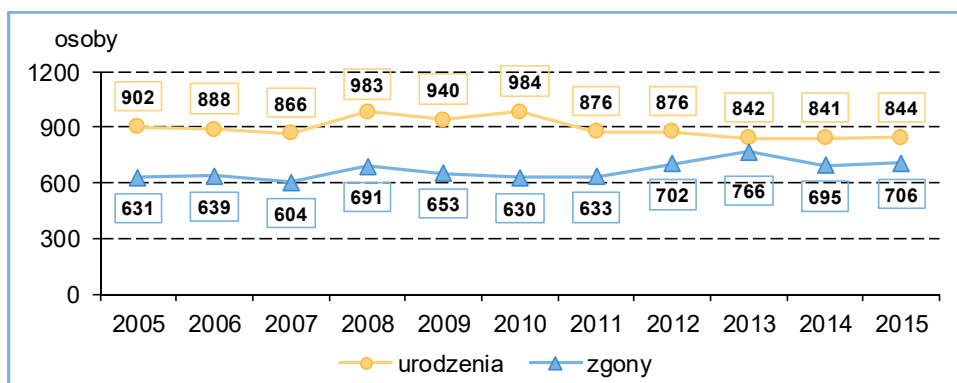
Do głównych przyczyn zgonów mieszkańców miasta w 2014 r. (dane publikowane są z rocznym opóźnieniem) należały wciąż choroby układu krążenia i choroby nowotworowe. Zgony z powodu chorób układu krążenia stanowiły 43,3% ogółu zgonów, natomiast udział zgonów w wyniku nowotworów wyniósł 29,2%.

W 2015 r. w Nowym Sączu po raz kolejny odnotowano dodatni **przyrost naturalny**, lecz przewaga urodzeń nad zgonami zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem, sięgając 138 osób (wobec 146 w 2014 r.).

Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł 1,6 (w roku poprzednim 1,7), podczas gdy w Krakowie ukształtował się na poziomie 0,5, w Tarnowie minus 1,9, a w całym województwie małopolskim 1,0.

Wykr.11. Ruch naturalny w Nowym Sączu

Współczynnik dynamiki demograficznej, określający liczbę urodzeń przypadającą na jeden zgon, wyniósł w 2015 r. w Nowym Sączu 1,2, co oznacza 6 urodzeń na każde 5 zgonów, w województwie małopolskim i w Krakowie ukształtował się na poziomie 1,1 (8 urodzeń na 7 zgonów), a w Tarnowie 0,8 (czyli na każde 8 urodzeń przypadało 10 zgonów).

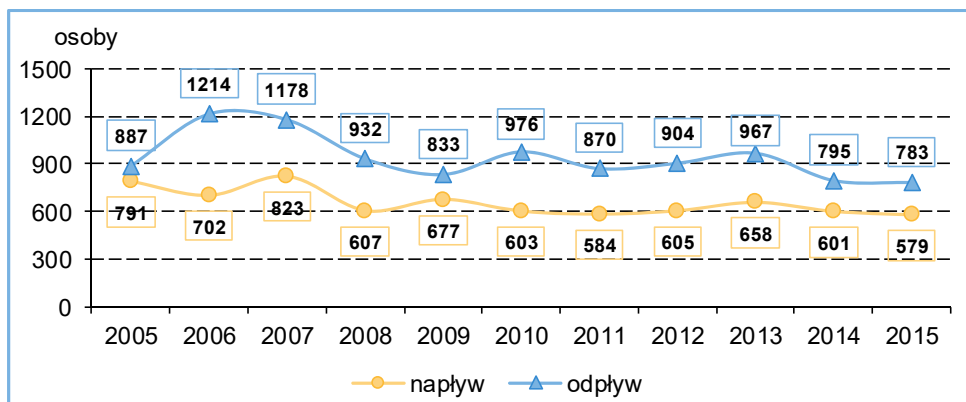
Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na liczbę ludności na danym obszarze są **migracje**, których wielkość i kierunki zależą w dużej mierze od sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. W 2015 r. dane o migracjach są zgodne z tablicą bilansową uwzględniającą migracje zagraniczne za 2014 r. Licząc saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności korzystną sytuację miał Kraków ze wskaźnikiem 2,5, podczas gdy w Tarnowie i Nowym Sączu omawiany wskaźnik był ujemny i wyniósł odpowiednio: minus 5,3 i minus 2,4, a w województwie małopolskim 0,9.

Saldo migracji stałej w Nowym Sączu wyniosło minus 204 osoby, czyli o tyle liczba wyjeżdżających na stałe przewyższała liczbę przybywających do miasta na pobyt stały. Według dostępnych danych statystycznych w 2015 r. w Nowym Sączu

zameldowało się na pobyt stały łącznie 579 osób. Jednocześnie zanotowano 783 wymeldowania z pobytu stałego.

Wykr.12. Migracje ludności Nowego Sącza na pobyt stały

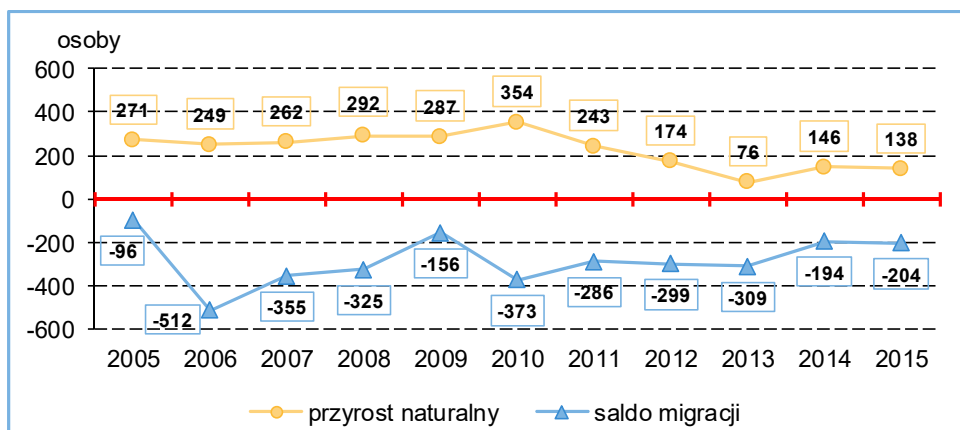

W Krakowie odnotowano dodatnie saldo migracji, tj. 1,9 tys. osób, a w Tarnowie ujemne, tj. minus 0,6 tys. osób. W województwie małopolskim ogólna liczba przyjeżdżających na pobyt stały ponownie przewyższała ogólną liczbę wyjeżdżających, stąd saldo migracji stałej było dodatnie i wynosiło 3,1 tys. osób (rok wcześniej 2,9 tys. osób).

W omawianym roku więcej było zameldowań osób przybyłych ze wsi niż z miast (odpowiednio 350 wobec 205). Rozpatrując liczbę wymeldowań, przeważały wymeldowania osób na wieś (412) nad tymi do miast (297), co wiąże się z tendencją odśrodkową, polegającą na osiedlaniu się mieszkańców miast na terenach podmiejskich.

Ponadto w 2015 r. saldo migracji czasowych w stolicy Sącdeczyny wyniosło minus 216 osób (w 2014 r. minus 332 osoby). Wynika to z faktu, że czasowo nieobecnych w miejscu stałego zameldowania było 1305 osób, podczas gdy zameldowanych na pobyt czasowy było 1089 osób.

W 2015 r. w porównaniu z 2014 r. roczny przyrost rzeczywisty ludności wyniósł 50 osób, co zostało spowodowane głównie przez dodatni przyrost naturalny - 138 osób. Dla porównania, przyrost naturalny w Krakowie wynosił 415 osób, w Tarnowie minus 208 osób, a w całym województwie 3,3 tys. osób.

Wykr.13. Przyrost naturalny i saldo migracji stałej w Nowym Sączu

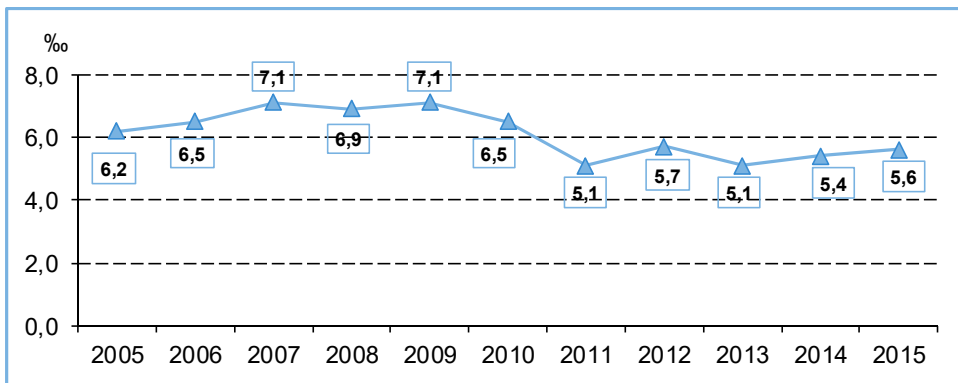
Zgodnie z typowymi zjawiskami demograficznymi, w Nowym Sączu w 2015 r. wśród urodzonych 0,8 tys. dzieci przeważali chłopcy (435) nad dziewczynkami (409). Biorąc pod uwagę liczbę urodzeń żywych według wieku matki, najczęściej urodzeń odnotowano w grupach wiekowych matek 30-34 lata (303) i 25-29 lat (269).

Według kolejności urodzenia dziecka, najczęściej urodzeń odnotowano po raz pierwszy (383) i po raz drugi (319). Znacznie mniej - 142 urodzenia odnotowano po raz trzeci i kolejny. Liczba urodzeń pozamałżeńskich dla Nowego Sączu w 2015 r. wynosiła 145.

W omawianym roku w Nowym Sączu współczynnik dzietności ogólnej osiągnął wartość rzędu 1,3, podobnie jak w całym województwie małopolskim. W minionych latach w województwie małopolskim obserwowano tendencję malejącą współczynnika dzietności. Natomiast w 2014 r. i 2015 r. odnotowano nieznaczny jego wzrost. W Krakowie i Tarnowie współczynnik ten w 2015 r. wynosił odpowiednio: 1,2 i 1,1.

Dzietność kobiet w dalszym ciągu w pewnym stopniu jest determinowana liczbą zawieranych związków małżeńskich. W 2015 r. w Nowym Sączu zawarto 467 **małżeństw**, co w porównaniu z poprzednim rokiem oznacza wzrost o 2,9%.

Od paru lat w Nowym Sączu liczba zawieranych małżeństw na 1000 ludności wzrasta. W roku 2015 wskaźnik natężenia małżeństw wyniósł 5,6‰ (wobec 5,4‰ w 2014 r.). W pozostałych miastach na prawach powiatu wskaźnik ten był nieco niższy, w Tarnowie wyniósł 4,3‰, a w Krakowie 4,9‰ (w województwie małopolskim 5,2‰).

Wykr.14. Małżeństwa na 1000 ludności w Nowym Sączu

W omawianym roku małżeństwa wyznaniowe, tj. zawarte w kościołach i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego, stanowiły 72,2% wszystkich nowo zawartych małżeństw w województwie małopolskim. Wśród małopolskich miast na prawach powiatu w Nowym Sączu odnotowano największy odsetek małżeństw wyznaniowych - ponad 74%, w Tarnowie wyniósł on 66,2%, natomiast najmniejszy był w Krakowie - 61,4%.

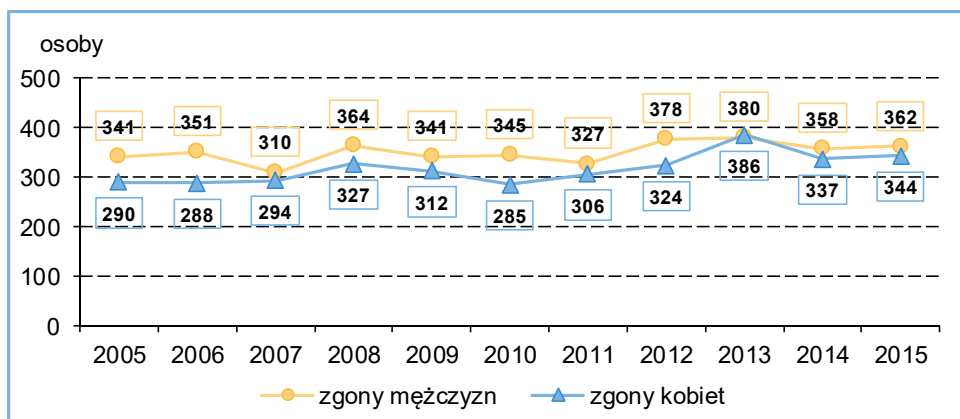
W 2015 r. orzeczono w Nowym Sączu 142 **rozwoody**, tj. o 3,6% więcej w skali roku. Wskaźnik natężenia rozwodów wyniósł 1,7‰, tj. o 0,3 pkt mniej niż w Krakowie i Tarnowie. W województwie małopolskim omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie 1,4‰. Jednocześnie w Nowym Sączu odnotowano w ciągu roku 9 prawomocnie orzeczonych **separacji**, tj. o 1 mniej niż rok wcześniej (w Krakowie w 2015 r. orzeczono 48 separacji, w Tarnowie - 7, a łącznie w całym województwie - 173).

Liczba **zgonów** w Nowym Sączu, zdecydowanie niższa niż liczba urodzeń, była drugim czynnikiem kształtującym dodatni przyrost naturalny. Podobnie jak w województwie, w Nowym Sączu od kilku lat występuje niekorzystna relacja - określana nadumieralnością mężczyzn względem kobiet. W ciągu 10 lat, odwrotna sytuacja wystąpiła tylko w 2013 r.

W 2015 r. udział zgonów mężczyzn do ogółu zgonów wynosił 51,3%, tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w województwie. W omawianym roku w Nowym Sączu zmarło 362 mężczyzn, tj. o 18 mężczyzn więcej niż kobiet.

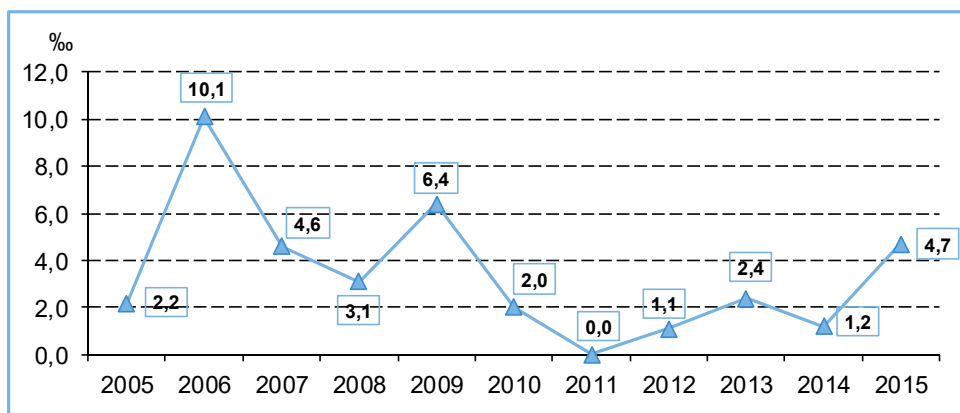

Wykr.15. Zgony według płci w Nowym Sączu

Częstość zgonów niemowląt wyrażona współczynnikiem na 1000 urodzeń żywych od kilku lat ulega wahaniom. W Nowym Sączu w 2015 r. wskaźnik ten zwiększył się i wyniósł 4,7‰ (wobec 1,2‰ w 2014 r.).

Wykr.16. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych w Nowym Sączu

Tablice **trwania życia** opracowywane są wyłącznie w układzie podregionów. W 2015 r. przeciętna długość życia mężczyzny w podregionie nowosądeckim wynosiła 75,2 lat (dla porównania w Krakowie 76,3). Kobiety żyły znacznie dłużej od mężczyzn, przeciętna długość życia kobiety w podregionie wyniosła 82,4 lata (w stolicy województwa 82,6).

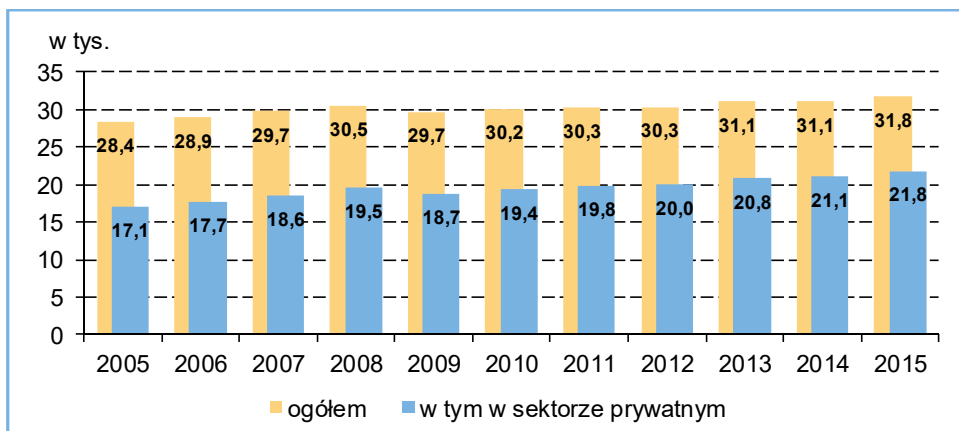
RYNEK PRACY

Pracujący¹

Sytuacja na rynku pracy w Nowym Sączu w 2015 r. poprawiła się w relacji do notowanej w roku poprzednim. Wzrosła liczba osób **pracujących** w sektorze prywatnym, a nieco spadła w sektorze publicznym. Sektor przemysłowy (obejmujący przemysł i budownictwo) skupiał ponad 1/3 ogółu pracujących. W sektorze tym odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku.

Wykr.17. Pracujący w Nowym Sączu

Stan w dniu 31 XII

W końcu 2015 r. w mieście pracowało 31,8 tys. osób (tj. 4,2% ogółu pracujących w województwie małopolskim). Było to o 2,1% więcej niż w końcu 2014 r.

W sektorze prywatnym pracowało 21,8 tys. osób, tj. 68,7% ogółu, a w sektorze publicznym - pozostałe 9,9 tys. osób (31,3%). W ujęciu rocznym w sektorze prywatnym odnotowano wzrost liczby pracujących o 3,5% (rok wcześniej o 1,3%), podczas gdy w sektorze publicznym wystąpił spadek o 0,7% (przed rokiem spadek o 2,7%).

¹ Dane wstępne; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

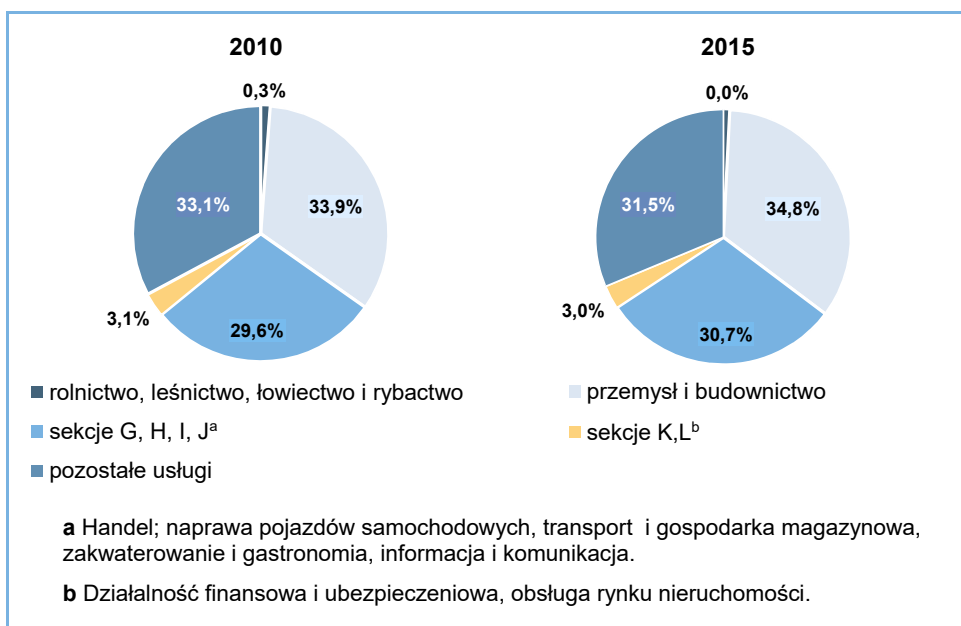

W podziale według płci większość pracujących stanowili mężczyźni - 52,8%. Ich liczba w końcu 2015 r. wyniosła 16,8 tys. Pracujących kobiet było 15,0 tys., tj. o 4,2% więcej w skali roku, natomiast liczba pracujących mężczyzn wzrosła o 0,4%.

Według sektorów ekonomicznych i sekcji PKD, w sektorze przemysłowym, obejmującym przemysł i budownictwo, pracowało łącznie 11,0 tys. osób (ponad 1/3 ogółu pracujących), w tym 9,0 tys. osób w przemyśle.

Wykr. 18. Struktura pracujących w Nowym Sączu według sektorów ekonomicznych

Stan w dniu 31 XII

W sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja pracowało 9,7 tys. osób (ponad 30% ogółu pracujących); w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych oraz w edukacji - łącznie 6,7 tys. osób (czyli 21,2% ogółu).

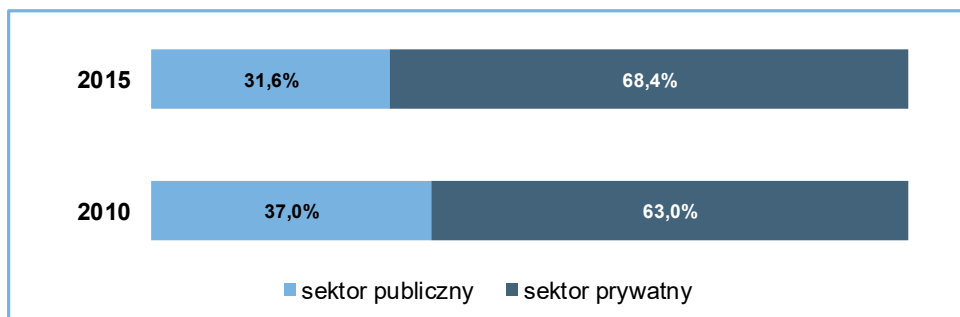
W ochronie zdrowia pracowało 2,1 tys. osób, (tj. 6,7%), podczas gdy w sekcjach działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości - łącznie 1,0 tys. osób, (tj. 3,0% ogółu pracujących).

Zatrudnieni

Przeciętne zatrudnienie² było wyższe w stosunku do 2014 r. o 2,3% i wyniosło 25,8 tys. osób. W sektorze publicznym spadło o 2,2% do 8,2 tys. osób, a w sektorze prywatnym wzrosło o 4,5% - do 17,7 tys.

Wykr. 19. Struktura zatrudnienia w Nowym Sączu według sektorów własności

Według sekcji PKD, w przemyśle i budownictwie przeciętne zatrudnienie wyniosło 11,2 tys. osób i było wyższe niż w poprzednim roku o 7,4%. Łącznie w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja wyniosło ono 5,2 tys. osób i zmniejszyło się o 0,4%, a w sekcjach działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości - 0,5 tys. osób, tj. o 2,4% mniej niż w 2014 r.

Poszkodowani w wypadkach przy pracy

W 2015 r. w Nowym Sączu liczba osób **poszkodowanych w wypadkach przy pracy** (zgłoszonych w ciągu roku, bez wypadków indywidualnych w rolnictwie) - wyniosła 297, wobec 330 rok wcześniej. Wszystkie poszkodowane osoby doznały cięższych uszkodzeń ciała, nie odnotowano żadnego śmiertelnego wypadku przy pracy. W ogólnej liczbie poszkodowanych było 101 kobiet, tj. o 26 mniej niż w 2014 r.

² Dane wstępne; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

Łączna liczba dni niezdolności do pracy z powodu wypadków przy pracy wyniosła 12,1 tys., tj. o 5,7% mniej w skali roku, a przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego - 40,6, czyli więcej niż przed rokiem o 1,8 dnia.

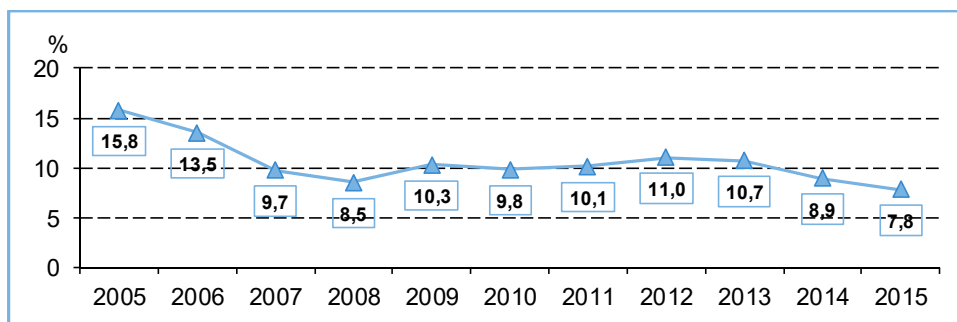
Bezrobocie rejestrowane

Odnotowano spadek **bezrobocia**. Według stanu w końcu 2015 r. w Nowym Sączu było 3463 zarejestrowanych bezrobotnych, tj. o 13,1% mniej niż rok wcześniej. Bezrobotni zarejestrowani na terenie Nowego Sącza w końcu 2015 r. stanowili 2,9% ogółu bezrobotnych w województwie małopolskim i odsetek ten nie zmienił się w relacji do roku poprzedniego. W ogólnej liczbie bezrobotnych kobiety stanowiły 53,7%, a ich liczba - 1858 - była o 14,0% niższa niż rok wcześniej.

Stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,1 p. proc. i wyniosła 7,8% (dla porównania: w województwie małopolskim 8,4%, w Tarnowie 8,3%, w Krakowie 4,5%). Była najniższa od dziesięciu lat.

Wykr.20. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Nowym Sączu

Stan w dniu 31 XII

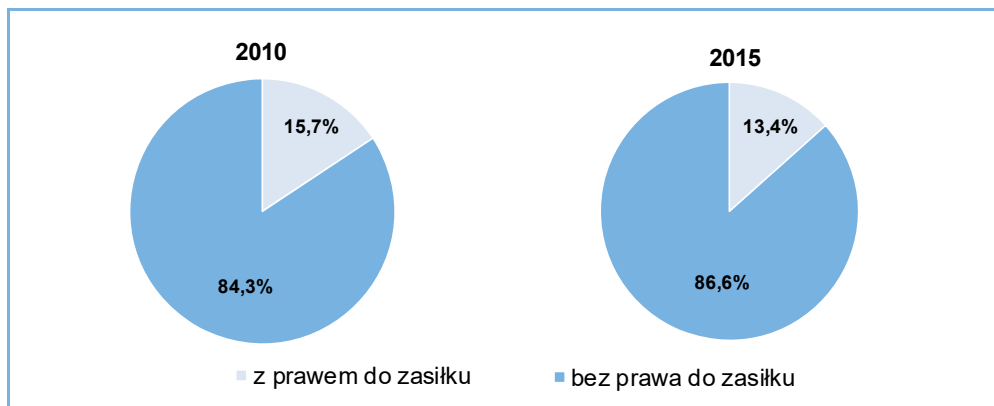

Trudności ze znalezieniem pracy miały nadal zwłaszcza osoby bez kwalifikacji zawodowych, które stanowiły 26,0% ogółu bezrobotnych. Odsetek osób dotychczas niepracujących wśród zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 12,9%. Osób posiadających prawo do zasiłku było 465 (13,4%). Na przestrzeni ostatnich pięciu lat ilość osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się zarówno w liczbach bezwzględnych, jak i procentowo (w 2010 r. było ich 687, tj. 15,7%).

Wykr.21. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w Nowym Sączu według prawa do pobierania zasiłku

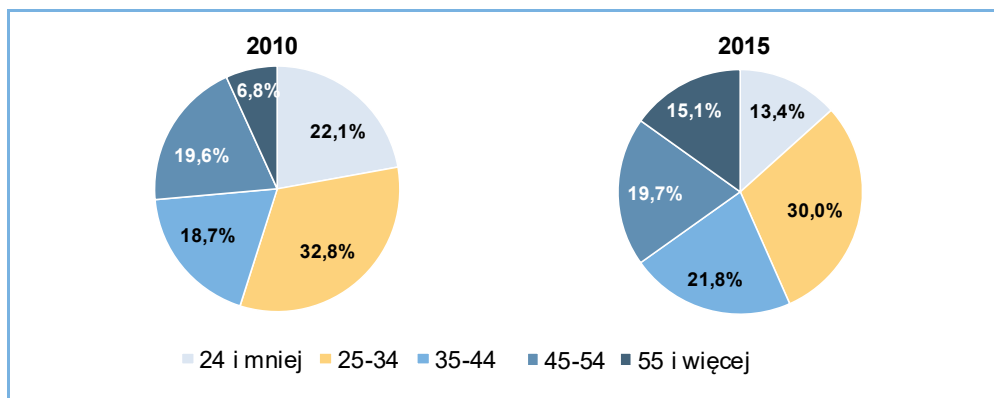
Stan w dniu 31 XII

W porównaniu z 2010 r. według kryterium wieku najbardziej wzrosła liczba bezrobotnych powyżej 55 roku życia - o 76,4%. Jednocześnie ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł w ciągu pięciu lat o 8,3 p. proc. W 2015 r. najwięcej osób poszukujących pracy znalazło się w przedziale wiekowym 25-34 lata - 30,0% ogółu. Jednak ich udział w liczbie ogółem w relacji do roku 2010 spadł o 2,8 p. proc.

Wykr. 22. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w Nowym Sączu według wieku

Stan w dniu 31 XII

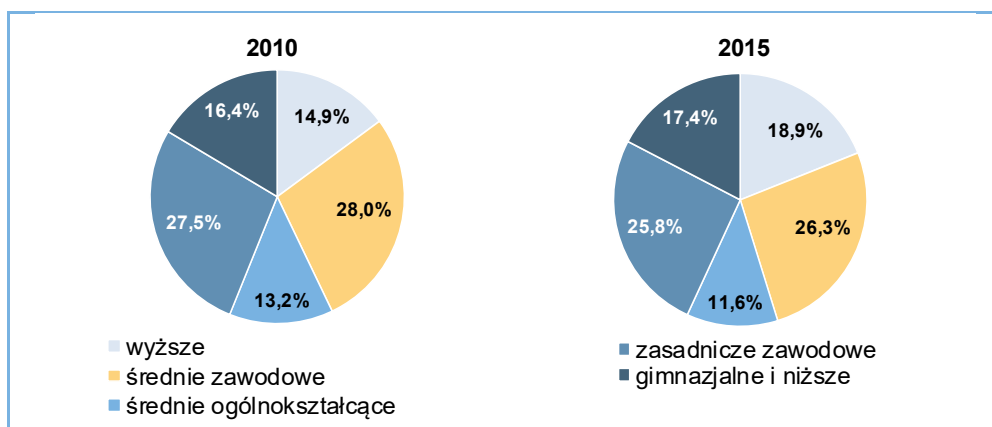
Rozpatrując strukturę bezrobotnych według poziomu wykształcenia widać, że najwięcej było osób, które ukończyły szkoły zasadnicze zawodowe - 25,8% (przed pięciu laty 27,5%) oraz osób z wykształceniem średnim zawodowym (łącznie

z policealnym) - 26,3% ogółu (w 2010 r. 28,0%). Stosunkowo najmniej poszukujących pracy posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz gimnazjalne lub niższe. Natomiast udział bezrobotnych legitymujących się wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się na przestrzeni pięciu lat o 4,0 p. proc.

Wykr.23. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w Nowym Sączu według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 XII

W końcu 2015 r. w badanej populacji co ósmy bezrobotny nie posiadał żadnego stażu pracy. Relatywnie najwięcej bezrobotnych posiadało staż pracy od roku do 5 lat - 770 (22,2% ogółu), zaś najmniej było osób z długim stażem pracy, wynoszącym powyżej 30 lat - 141 (4,1%).

Osób długotrwale bezrobotnych było 1190, tj. 34,4% ogółu. Przez okres 6-12 miesięcy od momentu rejestracji w urzędzie poszukiwało pracy 570 osób, tj. 16,5% ogółu. Krócej, bo przez okres 3-6 miesięcy szukało pracy 604 osób (17,4%), a przez 1-3 miesięcy - 681 osób (19,7%). Ponadto 418 osób (tj. około 12%) szukało zatrudnienia przez 1 miesiąc lub krócej.

W ciągu roku odnotowano 5538 bezrobotnych nowo zarejestrowanych i 6062 wyłączonych z ewidencji. Na przestrzeni 12 miesięcy urząd pracy dysponował ofertami pracy w ilości 1,9 tys., tj. więcej niż przed rokiem prawie o 11,6%. W końcu grudnia omawianego roku do dyspozycji było 48 ofert pracy (wobec 75 ofert pracy rok wcześniej). W końcu 2015 r. na 1 ofertę pracy przypadało 72 bezrobotnych (w roku poprzednim – 53 bezrobotnych).

WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne **wynagrodzenie brutto**³ w 2015 r. w Nowym Sączu wyniosło 3302,29 zł, tj. o 3,4% więcej w skali roku. W sektorze publicznym odnotowano wyższe średnie wynagrodzenie (4278,24 zł) niż w sektorze prywatnym (2851,85 zł). Wynagrodzenia rosły szybciej w sektorze prywatnym (wzrost o 5,7%) niż w sektorze publicznym (wzrost o 2,0%).

Dla porównania, przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2015 r. w województwie małopolskim wyniosło 3906,96 zł, w Krakowie - 4431,17 zł, a w Tarnowie - 3668,76 zł. Różnica między przeciętnym wynagrodzeniem w województwie małopolskim a tym w Nowym Sączu wyniosła zatem 604,67 zł, podczas gdy rok wcześniej wynosiła ona 506,63 zł.

Emerytury i renty

Według danych Ministerstwa Finansów, w 2014 r. z tytułu renty lub emerytury przychody uzyskiwało 20,2 tys. nowosądeczan, co stanowiło 2,5% ogólnej liczby osób otrzymujących przychody z tego tytułu w województwie. Mediana przychodów rocznych z tytułu emerytury lub renty wyniosła 18,5 tys. zł, tj. mniej niż w Tarnowie i w Krakowie, gdzie sięgnęła ona odpowiednio: 18,8 tys. zł i 21,2 tys. zł. Dla porównania w województwie wyżej wymieniona mediana wynosiła 16,9 tys. zł.

Średniomiesięczny przychód brutto uzyskiwany z emerytury lub renty w Nowym Sączu wyniósł w 2014 r. 1539 zł i był wyższy o 9,3% od średniego przychodu w województwie równego 1408 zł.

INFRASTRUKTURA SOCJALNA

Edukacja⁴

Wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym 2015/2016 w Nowym Sączu objęto 3,3 tys. dzieci w 51 placówkach wychowania przedszkolnego (w tym 2,4 tys. dzieci w 32 przedszkolach). W przedszkolach na 100 miejsc przypadało 86 dzieci w wieku przedszkolnym. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym nastąpił

³ Patrz przypis 2 na str. 35.

⁴ Dane, z wyjątkiem szkół wyższych, Ministerstwa Edukacji Narodowej.

nieznaczny spadek (o 0,7%) liczby dzieci w omawianych placówkach. W samych przedszkolach liczba dzieci zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 1,6%.

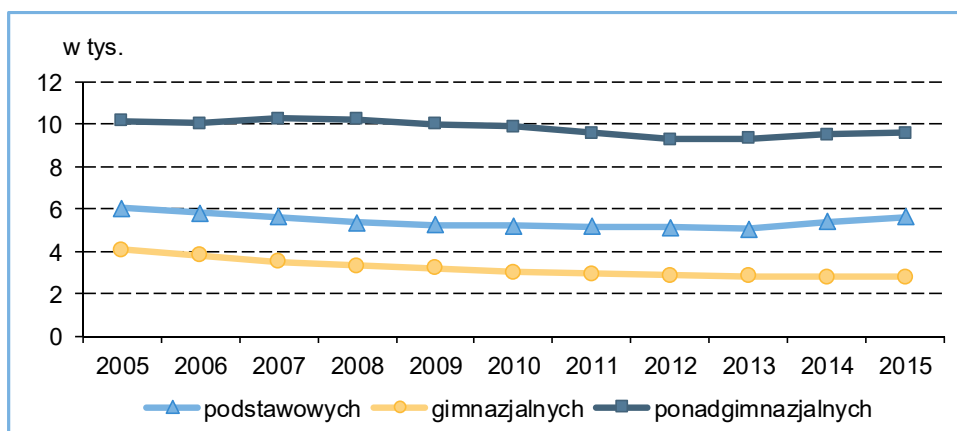
Na początku roku szkolnego 2015/2016 w Nowym Sączu działało:

- 21 szkół podstawowych (kształcących 5647 uczniów),
- 13 gimnazjów (2823 gimnazjalistów),
- 12 zasadniczych szkół zawodowych (1396 uczniów),
- 11 liceów ogólnokształcących (3874 licealistów),
- 12 techników (4308 uczniów),
- 18 szkół policealnych (1575 uczniów),
- 3 szkoły wyższe (kształcące 5126 studentów, łącznie z cudzoziemcami).

W powyższym zestawieniu zasadnicze szkoły zawodowe podano łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. Nie uwzględniono 5 liceów ogólnokształcących dla dorosłych, w których kształciło się 846 osób.

Liczba szkół od kilku lat utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Natomiast liczba uczniów zarówno w szkołach podstawowych, jak i w gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych nieco wzrosła. Wśród młodzieży największą popularnością cieszyły się technika i licea ogólnokształcące, do których łącznie w roku szkolnym 2015/16 uczęszczało 85,4% uczniów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych.

Wykr. 24. Liczba uczniów szkół w Nowym Sączu

W technikach chłopcy najczęściej wybierali kierunki, które dawały im zawód technika informatyka, technika mechatronika, technika pojazdów samochodowych, natomiast dziewczęta – technika ekonomisty, technika żywienia i usług

gastronomicznych, technika usług fryzjerskich. Zauważalny jest powrót młodzieży do nauki konkretnego zawodu w technikach, gdzie zwiększa się liczba uczniów kosztem zmniejszania się jej w liceach ogólnokształcących.

Niezmienna, w ujęciu rocznym, pozostała również liczba szkół wyższych. W Nowym Sączu znajduje się: Wyższa Szkoła Biznesu, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa oraz Szkoła Główna Politechniczna (dawna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości), na których w 2015 r. kształciło się 5,0 tys. studentów. W ogólnej liczbie 5,1 tys. studentów w nowosądeckich uczelniach (łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi) udział kobiet wyniósł 58,0%. Na studiach stacjonarnych studiowała ponad połowa studentów (tj. 3,2 tys.). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba studentów zmniejszyła się o 10,1%. Nowosądeckie wyższe uczelnie opuściło łącznie 1,8 tys. absolwentów, o 0,3 tys. mniej niż przed rokiem.

Ochrona zdrowia

W ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej według stanu w końcu 2015 r. w Nowym Sączu funkcjonowały 62 przychodnie⁵, tj. tyle samo, co rok wcześniej oraz 10 praktyk lekarskich (o 2 mniej). Udzielono łącznie 1156,6 tys. porad⁶, tj. o 4,8% więcej niż w roku poprzednim. Porady lekarskie stanowiły 85,4% ogółu udzielonych porad, a porady udzielone przez lekarzy dentyków (169,1 tys.) - pozostałe 14,6%. Przeciętnie w ciągu roku jednemu mieszkańcowi Nowego Sącza udzielono 14 porad.

W końcu 2015 r. w Nowym Sączu działały 43 apteki, tj. o 1 mniej w skali roku. Stanowiły one 3,8% ogółu małopolskich aptek. Dwie apteki pełniły stałe dyżury nocne, a jedna - okresowe. Zmniejszyła się również liczba magistrów farmacji pracujących w nowosądeckich aptekach - z 100 w końcu grudnia 2014 r. do 93. Na jedną aptekę przypadało 1951 mieszkańców, podczas gdy rok wcześniej o 45 mieszkańców mniej.

Zespoły ratownictwa medycznego w liczbie 4, w tym 1 specjalistyczny i 2 podstawowe interweniowały 8790 razy, udzielając świadczenia zdrowotnego tyłuż osobom. Miejscem zdarzenia w 73,7% był dom.

⁵ Od 2012 r. przychodnie łącznie z przychodniami MON i MSW.

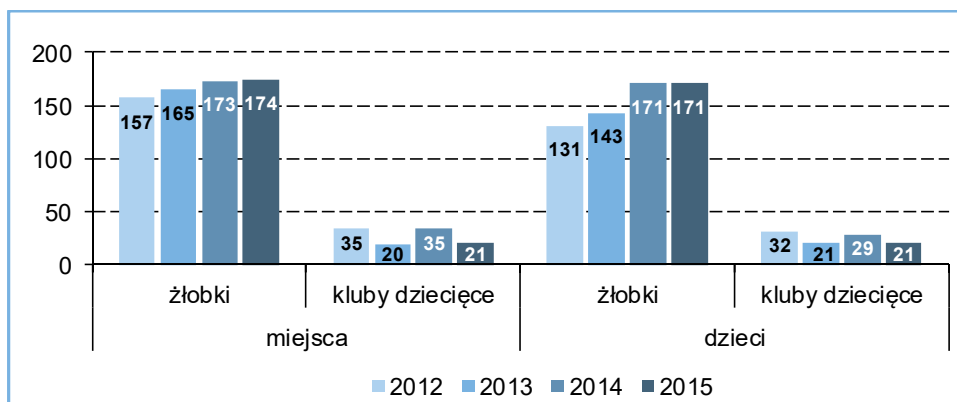
⁶ Od 2012 r. łącznie z poradami udzielonymi w przychodniach resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych.

W zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 w końcu 2015 r. funkcjonowały 4 placówki opieki nad dziećmi do lat 3, które dysponowały miejscami w liczbie 195. Były to 3 żłobki i 1 klub dziecięcy. Przebywało w nich w ciągu roku 317 dzieci, tj. 3,2% w skali województwa małopolskiego.

Według stanu w dniu 31 grudnia w wyżej wymienionych placówkach przebywało 195 dzieci, w tym 171 w żłobkach. W roku poprzednim działalność prowadziło 5 placówek (3 żłobki i 2 kluby dziecięce), tj. o 1 klub dziecięcy więcej.

Wykr.25. Miejsca i dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych w Nowym Sączu
Stan w dniu 31 XII

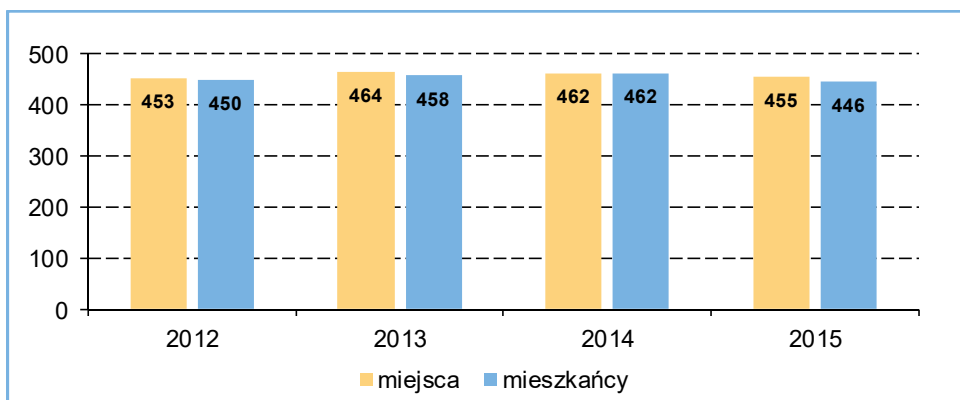
W końcu omawianego roku na 100 dzieci w wieku 0-2 lata w Nowym Sączu przypadało 8 miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 - tyle samo, co przed rokiem. A zatem w zakresie ochrony zdrowia zaobserwowano niewielkie zmiany, nie przekładające się dotychczas na zdecydowaną tendencję do poprawy.

Pomoc społeczna

W Nowym Sączu w 2015 r. działały 4 zakłady stacjonarne opieki społecznej, tj. o 1 mniej niż rok wcześniej. Dysponowały one 455 miejscami, przebywało w nich 446 pensjonariuszy, tj. o 16 mniej w porównaniu z poprzednim rokiem. Oprócz 3 istniejących domów pomocy społecznej, funkcjonowało schronisko dla bezdomnych (w 2014 r. działała również niewielka placówka zapewniająca całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w ramach działalności gospodarczej lub statutowej).

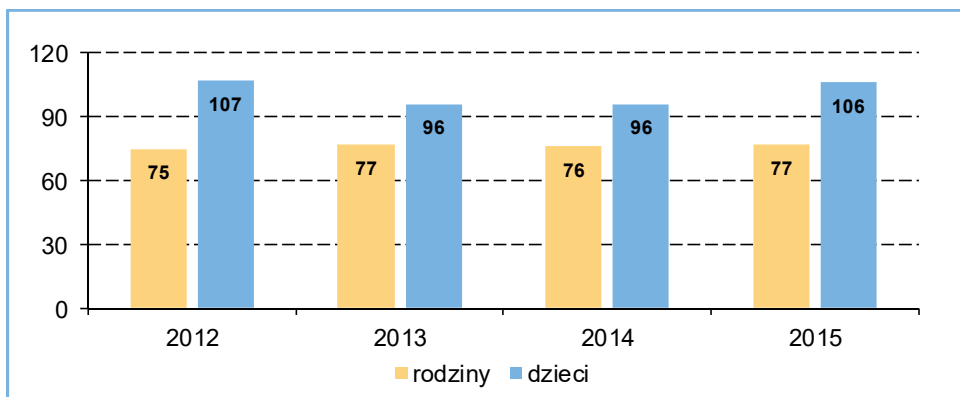

Wykr.26. Miejsca i mieszkańcy w domach i zakładach stacjonarnych pomocy społecznej w Nowym Sączu

W ramach opieki nad dziećmi i młodzieżą, na terenie miasta działały 2 placówki socjalizacyjne, w których w końcu 2015 r. przebywało 34 wychowanków i 1 placówka interwencyjna, która w ciągu roku objęła swoją opieką 46 wychowanków. Z 17 placówek wsparcia dziennego korzystało 331 dzieci. W 77 rodzinach zastępczych przebywało 106 dzieci. Ponadto funkcjonowały 3 rodzinne domy dziecka, opiekujące się 24 wychowankami.

Wykr.27. Rodziny zastępcze i dzieci przebywające w tych rodzinach w Nowym Sączu

W 2015 r. w Nowym Sączu z pomocy społecznej korzystało 2,2 tys. gospodarstw domowych (obejmujących łącznie 5,5 tys. osób), co stanowiło 3,0% gospodarstw w skali województwa małopolskiego. Zasiłki stałe przyznano 370 osobom wobec 362 przed rokiem. Średnia kwota zasiłku stałego wynosiła 445 zł.

Z zasiłków okresowych skorzystało 1,2 tys. osób, o 91 osób mniej niż rok temu. Przeciętna kwota zasiłku okresowego wyniosła 363 zł. W ramach zasiłków okresowych najwięcej, bo 0,9 tys. osób otrzymało zasiłek z powodu bezrobocia, co stanowiło 74,2% wszystkich osób korzystających z zasiłków okresowych. Rok wcześniej z tej formy pomocy korzystało 1,0 tys. osób (78,4%).

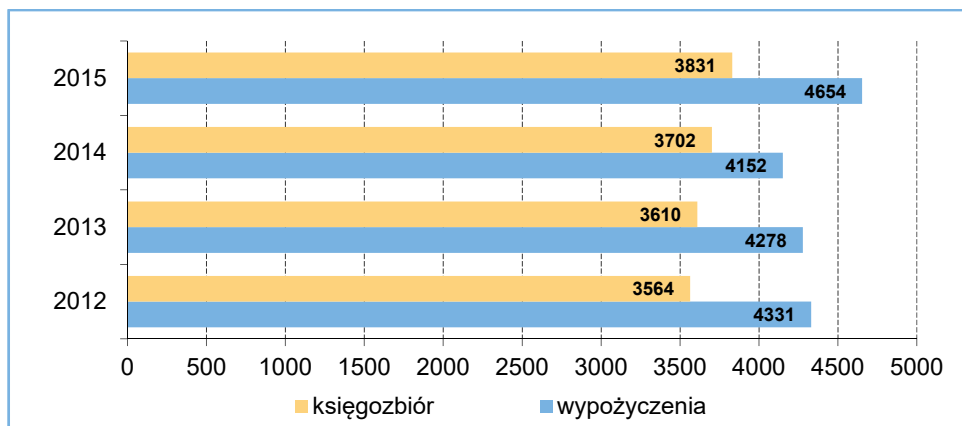
Średnio miesięcznie 3830 nowosądeckich rodzin pobierało świadczenia rodzinne, w tym 2275 rodzin - zasiłek rodzinny.

Kultura

W końcu 2015 r. na terenie miasta działało 8 **bibliotek**: Sąddecka Biblioteka Publiczna im. Józefa Szujskiego i jej 7 filii. Od 2005 r. jeden z tych obiektów jest przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (wejście do budynku). Księgozbiór bibliotek stanowiący 2,9% zasobów wojewódzkich wzrósł w porównaniu z poprzednim rokiem o 11,0 tys. woluminów do poziomu 321,5 tys. woluminów. Liczba czytelników bibliotek wyniosła w 2015 r. 21,6 tys. osób, tj. więcej niż w 2014 r. o 0,2%. Na 1000 mieszkańców Nowego Sącza 257 osób było czytelnikami biblioteki.

Liczba wypożyczeń księgozbioru w ciągu roku zwiększyła się o 12,0%, kształtując się na poziomie 390,1 tys. woluminów. Statystycznie 1 czytelnik wypożyczył w ciągu roku 18,1 woluminów (rok wcześniej 16,2). Średnia czytelnictwa w województwie wyniosła 15,0 woluminów.

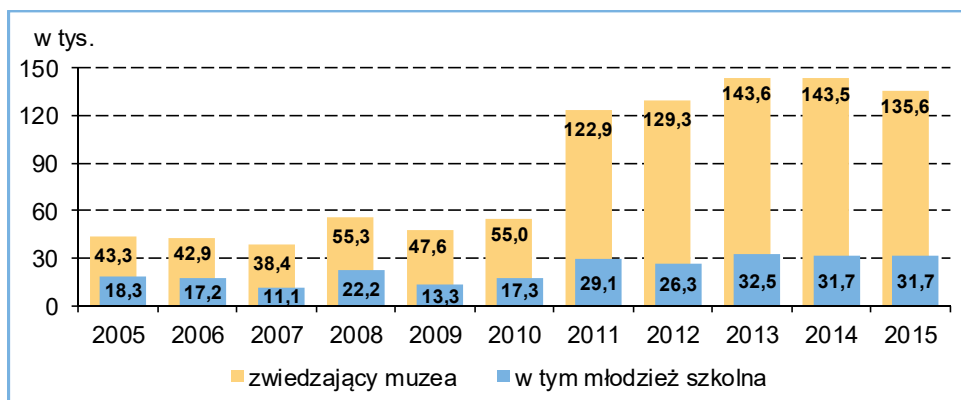
Wykr.28. Księgozbiór i wypożyczenia w woluminach na 1000 ludności w Nowym Sączu

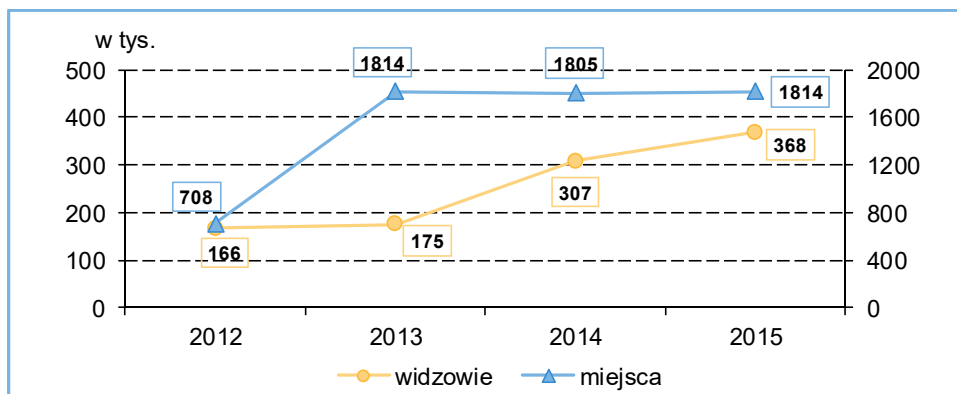
W 2015 r. funkcjonowały w mieście 2 **muzea**, a dokładniej 1 muzeum i 1 oddział muzealny. Muzeum prowadziło elektroniczną inwentaryzację zbiorów. Zorganizowało łącznie 33 wystawy czasowe w kraju: 20 własnych i 13 obcych (w tym 1 z zagranicy). W omawianym roku było 135,6 tys. zwiedzających, z liczby ogółem 72,8 tys. osób bezpłatnie, w tym 209 w „Noc Muzeów”, a 32,3 tys. z okazji innych imprez okolicznościowych. W ciągu roku 211,2 tys. internautów odwiedziło stronę internetową muzeum.

Wykr.29. Zwiedzający muzea w Nowym Sączu

W ramach działalności oświatowej muzeum zaproponowało mniejszą niż rok wcześniej liczbę odczytów, prelekcji, spotkań (54), ale więcej seansów filmowych (18). Spotkało się to z zainteresowaniem zwiedzających, których liczba tym niemniej spadła w stosunku do tej z poprzedniego roku (o 5,5%). Młodzież szkolna zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach stanowiła 23,4% ogółu zwiedzających, a jej liczba (31,7 tys.) utrzymała się na poziomie zbliżonym do tego z 2014 r. (wzrost o 0,2%).

W końcu 2015 r. w Nowym Sączu funkcjonowały 3 **kina** (podobnie jak przed rokiem), które dysponowały 10 salami i 1,8 tys. miejsc na widowni. W ciągu roku wyświetlono 18,4 tys. seansów filmowych dla 368,2 tys. widzów. Na 1 seans przypadało średnio 20 widzów. Z roku na rok obserwuje się coraz większą liczbę widzów w kinach.

Wykr.30. Miejsca na widowni i widzowie w kinach w Nowym Sączu

Kino „Sokół” - oprócz kina repertuarowego - włączyło się w organizację różnorodnych przeglądów filmowych, np. kinematografii narodowych czy dorobku poszczególnych twórców. Od roku 2005 odbyły się 4 edycje Festiwalu Filmowego LUDZIE KINA (bohaterami byli kolejno: Jerzy Stuhr, Krystyna Janda, Andrzej Wajda i Zbigniew Zamachowski). W kinie odbywają się również regularne seanse DKF-u KOT, Noce Filmowe, coroczne cykliczne zajęcia Młodzieżowej Akademii Filmowej oraz Festiwal Filmów Dziecięcych GALICJA. Organizowane są również uroczyste premiery filmów powiązane niekiedy ze spotkaniami z twórcami dzieła filmowego, odbywają się przeglądy i retrospektywy festiwali filmowych, cykl pokazów Festiwal KinoJazda, Filmoteka dojrzałego Człowieka, Klasyka Kina, Kino ze Szminką, Podróżniczy Klub Filmowy, Rekolekcje Filmowe, Wakacje na 6 itp.⁷

Drugie, niedawno otwarte kino „Helios” posiada 5 klimatyzowanych sal z 1,1 tys. miejsc, wyposażonych w wysokiej klasy sprzęt nagłaśniający, a także ekrany perełkowe Harkness. Oprócz ciekawych premier kinowych w kinie organizowane są imprezy, takie jak: Walentynki, Ferie, Dzień Dziecka i inne spotkania okolicznościowe, m.in. specjalne, przedpremierowe pokazy filmów (z udziałem twórców), maratony i festiwale filmowe, koncerty, gry i zabawy dla dzieci, konkursy, seanse dla grup szkolnych i firm. Kino Helios jest również idealnym miejscem do przeprowadzania nietypowych akcji marketingowych⁸.

Według danych statystycznych w Nowym Sączu w 2015 r. działały 2 **galerie i salony sztuki**. Obiekty były dostosowane do potrzeb osób poruszających się na

⁷ Źródło: <http://www.kino-sokol.pl/>

⁸ Źródło: <http://www.helios.pl/39,Nowy-Sacz/OpisKina/>

wózkach inwalidzkich z uwagi na wejście do budynku, a także posiadały udogodnienia wewnątrz budynku. Zorganizowały one łącznie w kraju 31 wystaw (o 16 mniej niż rok wcześniej), w tym 2 z wykorzystaniem „nowych mediów”. Liczba zwiedzających wyniosła 13,7 tys. osób. W omawianym roku w galeriach i salonach sztuki odbyły się 143 seanse filmowe związane tylko z działalnością wystawienniczą, w których uczestniczyło 4,6 tys. widzów. Wszystkie wyżej wymienione wystawy były eksponowane w kraju.

W mieście działa także Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ, którego misja polega na ochronie i promocji wielokulturowego dziedzictwa Małopolski, kształtowaniu kompetencji kulturowej poprzez popularyzację muzyki klasycznej, teatru, filmu europejskiego, folkloru, sztuki ludowej oraz wspomaganie rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego. Siedzibą instytucji, będącej spadkobiercą i kontynuatorem niemal 140-letniej tradycji *Towarzystwa Gimnastycznego SOKÓŁ*, jest historyczny budynek Sokolni Sądeckiej z 1892 r. w centrum Nowego Sącza, obecnie rozbudowany i zmodernizowany. MCK Sokół organizuje ponad 20 cyklicznych festiwali i imprez kulturalnych rocznie o charakterze lokalnym, krajowym i międzynarodowym, m.in.:

- Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych ŚWIĘTO DZIECI GÓR (realizowany od 1992 r.)
- Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari (od 1985 r.)
- Międzynarodowy Festiwal Wirtuozerii i Żartu Muzycznego FUN & CLASSIC (od 2001 r.)
- Sądecki Festiwal Muzyki Organowej L'ARTE ORGANICA (od 2002 r.)
- Sądecki Festiwal Muzyczny IUBILAEI CANTUS (od 1995 r.)
- Cykl prezentacji teatralno-operowych WIECZORY MAŁOPOLSKIE (od 2004 r.)⁹.

W 2015 r. w Nowym Sączu zorganizowano 43 masowe imprezy artystyczno-rozrywkowe i sportowe, w tym 30 na terenie otwartym i 13 w obiekcie zamkniętym. Było to 31 imprez sportowych, 10 koncertów, 1 festiwal oraz 1 impreza łączona. Uczestniczyło w nich łącznie 107,2 tys. osób, z tego 64,7 tys. w imprezach sportowych i 42,5 tys. w imprezach artystyczno-rozrywkowych. W ogólnej liczbie uczestników z prawa do wolnego wstępu skorzystało 43,2 tys. osób, czyli 40,3%.

⁹ Źródło: www.nowysacz.pl

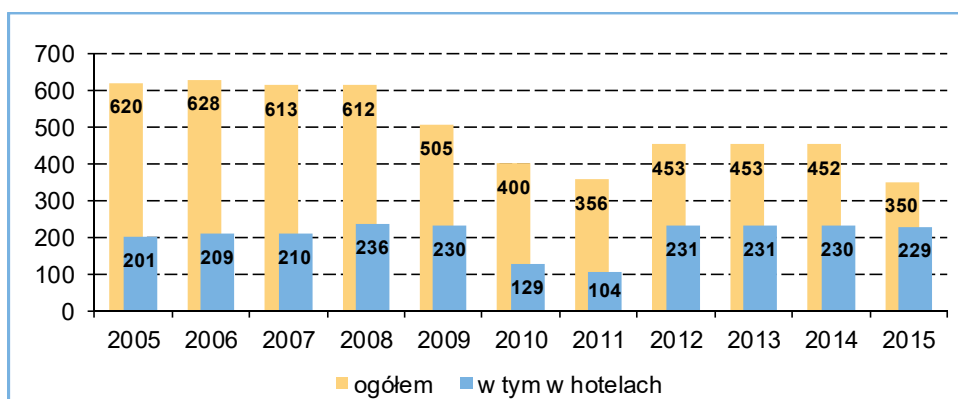
Turystyka

W końcu lipca 2015 r. w Nowym Sączu funkcjonowało 8 **turystycznych obiektów noclegowych** (o 1 więcej niż rok wcześniej), w tym wszystkie całoroczne. Bazę noclegową tworzyły głównie 4 hotele oraz kwatery prywatne (brane są pod uwagę kwatery prywatne posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych).

Liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Nowym Sączu w końcu lipca 2015 r. wyniosła 350 - wszystkie to miejsca całoroczne. Przeciętnie jeden obiekt dysponował 44 miejscami noclegowymi. Miejsc w hotelach było 229.

W 2015 r. miasto odwiedziło 22,8 tys. osób korzystających z noclegów (tj. o 22,6% więcej niż rok wcześniej), w tym 3,6 tys. turystów zagranicznych (wzrost o 16,1%). Natomiast stopień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł 34,6%, tj. o 9,4 p. proc. więcej niż w roku poprzednim (37,9% w województwie małopolskim).

Wykr.31. Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych w Nowym Sączu
Stan w dniu 31 VII

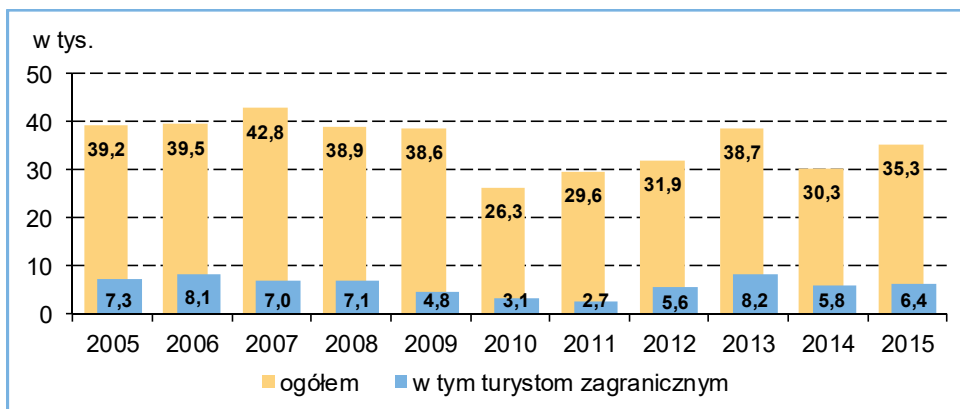

Spśród turystów zagranicznych korzystających z noclegów najwięcej gości przybyło z krajów europejskich, takich jak: Niemcy (18,0% ogółu turystów zagranicznych), Stany Zjednoczone Ameryki (12,8%), Wielka Brytania (8,1%), Włochy (6,9%), Ukraina (5,2%) i Francja (3,9%).

W ciągu 12 miesięcy udzielono 35,3 tys. noclegów, czyli więcej niż przed rokiem o 16,3%, w tym turystom zagranicznym 6,4 tys. noclegów, tj. o 9,7% więcej.

Wykr.32. Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w Nowym Sączu

Średni czas pobytu turysty w obiekcie turystycznym uległ minimalnemu skróceniu z 1,6 przed rokiem do 1,5 noclegu w omawianym roku, podczas gdy przeciętny pobyt turysty zagranicznego skrócił się z 1,9 do 1,8 noclegu.

W obiektach hotelarskich (hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych) położonych na terenie Nowego Sącza w 2015 r. wynajęto 21,7 tys. pokoi (tj. więcej o 8,2% niż w roku poprzednim), w tym 4,5 tys. pokoi turystom zagranicznym (tj. o 4,5% więcej).

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

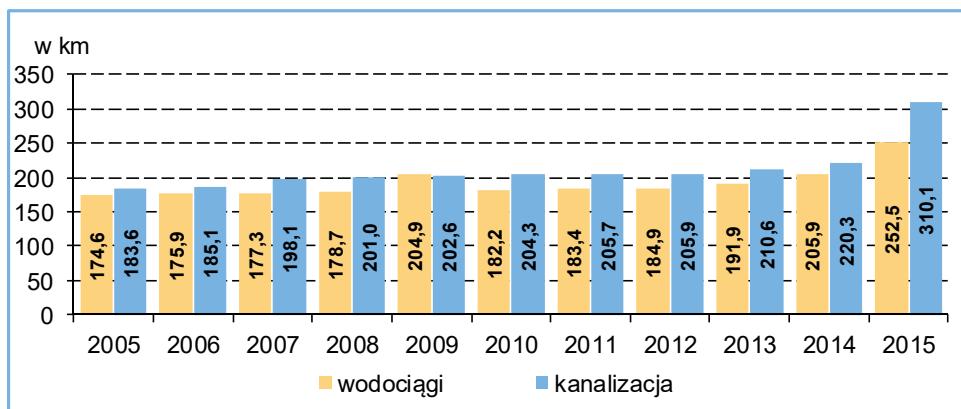
W Nowym Sączu w końcu 2015 r. stan infrastruktury komunalnej uległ poprawie w porównaniu z poprzednim rokiem. Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła 252,5 km (tj. więcej o 46,6 km niż w końcu 2014 r.), a długość czynnej sieci kanalizacyjnej - 310,1 km (również więcej - aż o 89,8 km). W ciągu roku siecią kanalizacyjną odprowadzono 2,8 tys. dam^3 ścieków.

W przypadku sieci wodociągowej ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wyniosła 8,0 tys., a w przypadku sieci kanalizacyjnej - 9,5 tys. Dla porównania w Tarnowie było 11,9 tys. czynnych połączeń wodociągowych i 8,0 tys. połączeń kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zakwaterowania, a w Krakowie - odpowiednio: 41,9 tys. i 39,6 tys.

Wykr.33. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Nowym Sączu

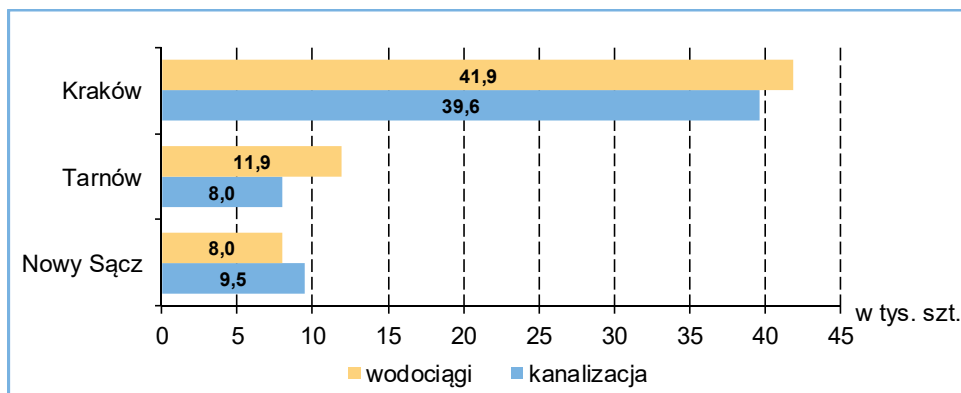
Stan w dniu 31 XII

W 2015 r. w Nowym Sączu na cele komunalno-bytowe wodociągi dostarczyły gospodarstwom domowym 2,5 tys. dam^3 wody, tj. o 1,0% więcej wody niż przed rokiem.

Wykr.34. Przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w 2015 r.

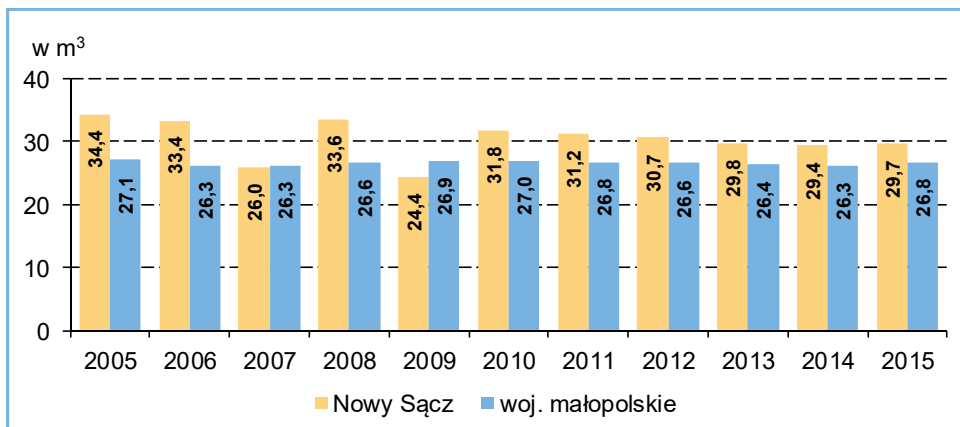
Stan w dniu 31 XII

Wskaźnik zużycia, obrazujący sposób gospodarowania wodą w przeliczeniu na 1 mieszkańca, osiągnął w omawianym roku poziom $29,7 \text{ m}^3$ (w województwie małopolskim $26,8 \text{ m}^3$). Niewielki wzrost tego wskaźnika na przestrzeni roku jest związany z rozbudową infrastruktury i może wskazywać na nieco większe zapotrzebowanie na wodę wśród mieszkańców.

Wykr.35. Zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca

W 2015 r. zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w Nowym Sączu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 685,3 kWh (w województwie małopolskim 786,9 kWh) i zmniejszyło się w odniesieniu do roku poprzedniego o 2,4% (dane wstępne).

Systematycznie rozbudowywana jest także sieć gazowa. Długość sieci gazowej w 2015 r. wynosiła 302,6 km i w porównaniu z 2014 r. wzrosła o 3,3 km. W badanym okresie o 1,3% zwiększeniu uległa liczba połączeń gazowych prowadzących do budynków. Odbiorcami gazu w Nowym Sączu w omawianym roku było 25,4 tys. gospodarstw domowych.

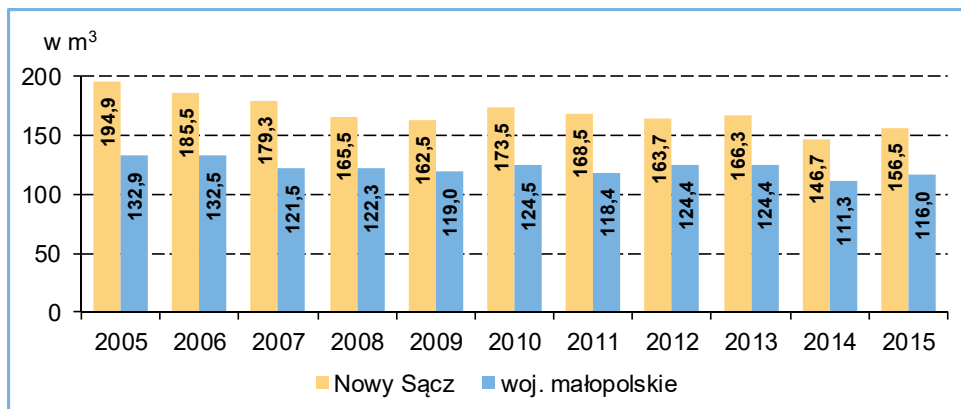
W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (o 6,6%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca Nowego Sącza zużycie gazu wynosiło 156,5 m³ (wzrost o 6,7%), a na 1 odbiorcę 515,5 m³ (wzrost o 5,9%). A zatem w przypadku gazu odnotowano tendencję do większego zużycia energii z urządzeń sieciowych.

Można zauważyć, że średnie zużycie wody z wodociągów i gazu z sieci na 1 mieszkańca było wyższe niż przeciętne zużycie w województwie, natomiast średnie zużycie na 1 mieszkańca energii elektrycznej było znacznie niższe.

W województwie małopolskim w omawianym roku zużycie gazu wyniosło na 1 mieszkańca 116,0 m³, a na 1 odbiorcę - 548,1 m³.

Wykr.36. Zużycie gazu z sieci na 1 mieszkańca

HANDEL

Na dzień 31 XII 2015 r. w Nowym Sączu funkcjonowało 495 **sklepów**, w tym 257 wyspecjalizowanych, 122 inne i 26 supermarketów.

W 2015 r. w Nowym Sączu istniały 3 **targowiska** stałe (o 1 więcej niż w roku poprzednim) o łącznej powierzchni 26,1 tys. m². Dla porównania w Krakowie działało 16 targowisk o powierzchni 84,7 tys. m², a w Tarnowie 15 targowisk o powierzchni 96,5 tys. m².

Na nowosądeckich targowiskach, podobnie jak rok wcześniej, znajdowały się 283 punkty sprzedaży drobnodetalicznej, w tym 223 punkty sprzedaży na targowiskach czynnych codziennie. Roczne wpływy z opłaty targowej wyniosły 134,6 tys. zł.

Liczba targowisk sezonowych lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchomionych okresowo (w ciągu roku) w mieście spadła o 5 do 23 (2,0% targowisk sezonowych w województwie małopolskim). W Krakowie było 971 targowisk sezonowych, a w Tarnowie 2 (udział w województwie odpowiednio: 82,7% i 0,2%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Zasoby mieszkaniowe

W końcu 2015 r. **zasoby mieszkaniowe** Nowego Sącza wyniosły 29,8 tys. mieszkań, co stanowiło 2,6% ogółu zasobów mieszkaniowych województwa

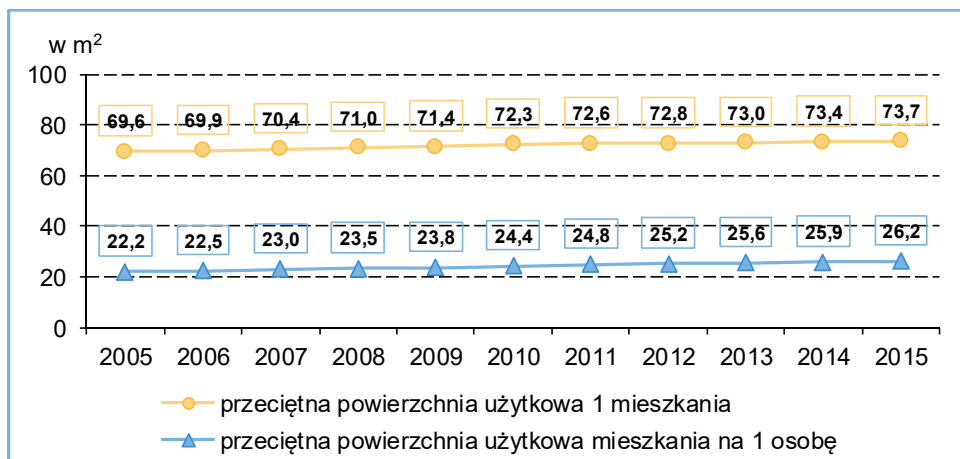

małopolskiego. Dla porównania zasoby mieszkaniowe Krakowa stanowiły 31,4% ogółu, a Tarnowa - 3,8%. W odniesieniu do stanu z roku poprzedniego ilość mieszkań w Nowym Sączu zwiększyła się o 137, tj. o 0,5%. Na przestrzeni kilku lat zaobserwowano niewielki, lecz stały wzrost liczby zasobów.

W mieszkaniach w mieście znajdowało się ogółem 115,8 tys. izb. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań sięgnęła 2194 tys. m². Przeciętna powierzchnia 1 izby wyniosła 19,0 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania - 73,7 m². W Krakowie i Tarnowie statystyczne mieszkanie było mniejsze, odpowiednio: 57,7 m² i 63,5 m², podczas gdy średnia wojewódzka była wyższa - 78,0 m².

Zarówno przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania, jak i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wykazywały w minionych latach w Nowym Sączu niewielką tendencję wzrostową.

Wykr.37. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w Nowym Sączu

Zaludnienie i standard mieszkań

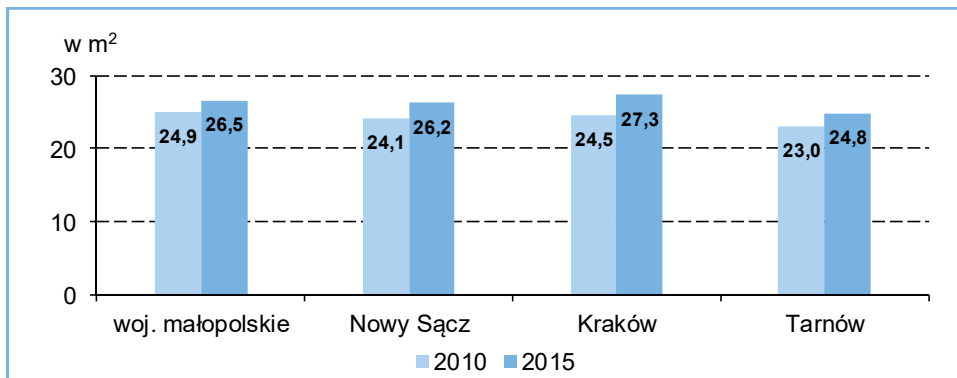
Według danych statystycznych za 2015 r. na 1 mieszkanie w Nowym Sączu przypadają średnio 2,8 osoby (2,9 w województwie małopolskim), a przeciętna liczba izb w mieszkaniu wyniosła 3,9 (podobnie jak w województwie). Było to nieco więcej niż w dwóch pozostałych miastach na prawach powiatu, gdyż w Krakowie na 1 mieszkanie przypadają średnio 2,1 osoby i 3,2 izby, a w Tarnowie - 2,6 osoby i 3,6 izby.

W ciągu ostatnich lat odnotowano wzrostową tendencję przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę.

Wykr.38. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę

Stan w dniu 31 XII

Przeciętna powierzchnia mieszkania na 1 osobę w Nowym Sączu wynosiła 26,2 m² i była zbliżona do średniej wojewódzkiej (26,5 m²). W Krakowie przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 osobę była wyższa, a w Tarnowie niższa niż w województwie.

W miastach notuje się wysoki poziom wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje sanitarno-techniczne. W roku 2015 w Nowym Sączu w wodociąg wyposażonych było 99,0% ogółu mieszkań, w ustęp - 98,7%, w łazienkę - 97,7%, w gaz z sieci - 88,0%, a w centralne ogrzewanie - 90,4%. W Krakowie nieco lepiej przedstawiało się wyposażenie mieszkań w wodociąg, ustęp i łazienkę, a gorzej w gaz z sieci i centralne ogrzewanie. W Tarnowie nieco niższe wskaźniki niż dla Nowego Sącza odnotowano w przypadku wyposażenia w ustęp, łazienkę i centralne ogrzewanie.

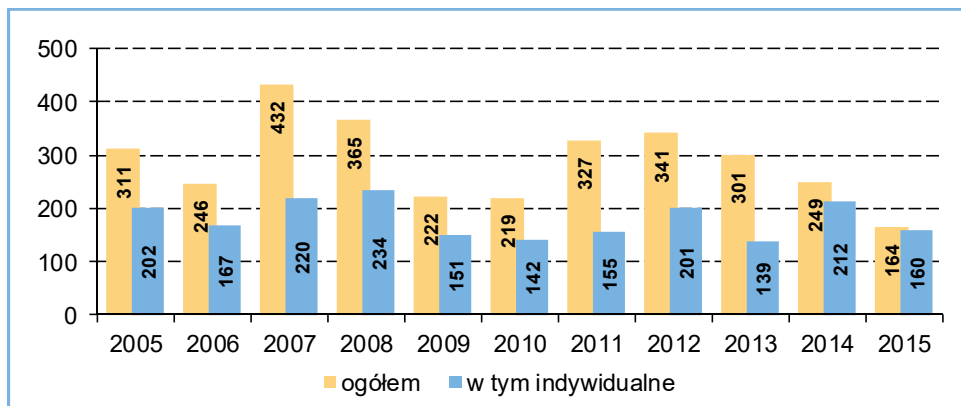
Mieszkania oddane do użytkowania

W 2015 r. na terenie Nowego Sącza **przekazano do użytkowania** 164 mieszkania o łącznej powierzchni 23,5 tys. m², tj. o 85 mieszkań (o 34,1%) mniej niż w 2014 r. Spadek ten wystąpił wskutek zmniejszenia liczby mieszkań oddanych przez inwestorów indywidualnych (160 w omawianym okresie - o 52 mniej niż przed rokiem). Ich udział w ogólnej liczbie zrealizowanych inwestycji wyniósł 97,6% (czyli

o 12,5 p. proc. więcej niż rok wcześniej). Deweloperzy przekazali na rynek 4 mieszkania (podobnie jak w roku poprzednim). Ani spółdzielnie, ani TBS nie oddały nowych inwestycji. Mieszkania oddane do użytkowania na terenie Nowego Sącza stanowiły 1,1% efektów wojewódzkich.

Wykr.39. Mieszkania oddane do użytkowania w Nowym Sączu

W relacji do 2014 r. zwiększyła się przeciętna powierzchnia 1 mieszkania oddanego do użytkowania, wynosząc w 2015 r. 143,4 m² (wobec 125,5 m² przed rokiem), w tym w budynkach indywidualnych 145,4 m² (o 8,4 m² więcej niż w roku poprzednim). Dla porównania przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w mieście Krakowie wynosiła 59,5 m², w Tarnowie - 83,9 m², a w województwie małopolskim - 106,4 m².

Wskaźnikiem nasilenia budownictwa mieszkaniowego jest liczba oddanych do użytkowania mieszkań na 1 tys. ludności. Wskaźnik ten w 2015 r. w Nowym Sączu wynosił 2,0 przy średniej dla województwa małopolskiego 4,3. W Krakowie wskaźnik ten wyniósł 8,5, a w Tarnowie - 2,5.

W 2015 r. liczba mieszkań przekazanych do użytkowania na 1000 nowo zawartych małżeństw wyniosła 351 (w województwie małopolskim 836). W dwóch pozostałych miastach na prawach powiatu, tj. w Krakowie i w Tarnowie wskaźnik ten wyniósł odpowiednio: 1714 i 596.

Liczba mieszkań w Nowym Sączu, których budowę rozpoczęto spadła w ujęciu rocznym ze 195 do 182 w 2015 r. W 86,3% były to inwestycje realizowane w budownictwie indywidualnym. Zmniejszyła się również liczba mieszkań, na których

realizację wydano pozwolenia - z 300 do 208 w omawianym roku, w tym ponad 85% (177) w ramach budownictwa indywidualnego.

OCHRONA ŚRODOWISKA I LEŚNICTWO

Nowy Sącz, ze względu na stosunkowo niewielką ilość wyemitowanych zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, nadal należy do tych miast w województwie małopolskim, gdzie degradacja środowiska jest relatywnie niska. W ramach ochrony środowiska, oprócz ochrony powietrza atmosferycznego, bierze się pod uwagę m.in. gospodarkę wodno-ściekową, gospodarkę odpadami oraz nakłady inwestycyjne ponoszone na te cele.

W 2015 r. emisja przemysłowych pyłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w mieście wyniosła 120 ton (4,2% wielkości wojewódzkiej) i zwiększyła się w ujęciu rocznym o 13,2%, emisja dwutlenku węgla wzrosła o 7,6%, a emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) - o 31,3% do 2135 ton (stanowiąc 2,1% emisji wojewódzkiej). W przeliczeniu na 1 km² powierzchni miasta wyemitowano w Nowym Sączu 2,1 tony pyłów - dla porównania w Krakowie 3,0 tony, a w Tarnowie 6,1 tony. Dominowały pyły ze spalania paliw, stanowiąc 62,5% całej emisji pyłowej. Wśród zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) najwięcej było tlenku węgla (65,5%), a ponadto: dwutlenku siarki (18,9%), tlenków azotu (7,5%) oraz metanu (4,7%).

W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla Nowego Sącza zatrzymano i zneutralizowano w 2015 r. 99,4% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych i 23,4% wytworzonych zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Wytwarzane przez przemysł i gospodarkę komunalną ścieki, dzięki odpowiedniej gospodarce wodno-ściekowej nie doprowadzają do degradacji zasobów wodnych. Do wód lub do ziemi w 2015 r. odprowadzono w Nowym Sączu 3,4 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania (wobec 3,5 hm³ w roku poprzednim). Stanowiło to 1,3% tego typu ścieków w województwie małopolskim. Zostały one w 99,8% oczyszczone.

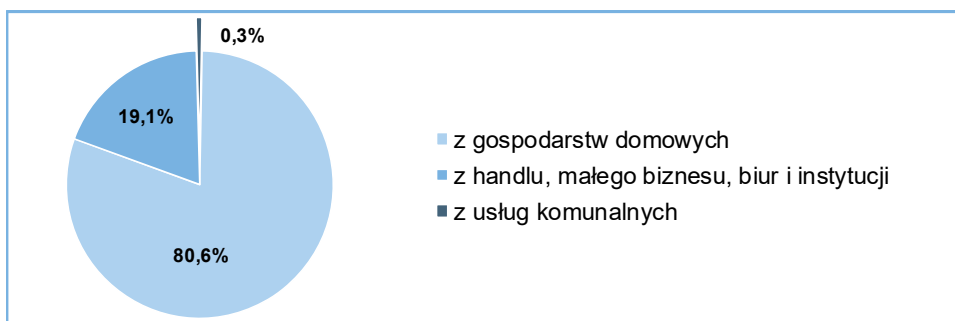
Odpady przemysłowe i komunalne powstające na terenie miasta dzięki odpowiedniej gospodarce stanowią znikome zagrożenie dla środowiska naturalnego. W 2015 r. w Nowym Sączu, według danych statystycznych, wytworzono 28,2 tys. ton

odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co stanowiło tylko 0,5% masy odpadów wytworzonych w całym województwie. W porównaniu z rokiem 2014 ilość wytworzonych odpadów wzrosła o 4,4%. Procesowi odzysku poddano 13,8 tys. ton odpadów (we własnym zakresie przez wytwórcę).

Ponadto, na terenie miasta w 2015 r. zebrano 19,7 tys. ton odpadów komunalnych zmieszanych, tj. o 1,8% więcej niż rok wcześniej. Z gospodarstw domowych pochodziło 15,9 tys. ton (80,6% masy odpadów komunalnych), z handlu, małego biznesu, biur i instytucji - niecałe 3,8 tys. ton (19,1%), a z usług komunalnych - prawie 0,1 tys. ton (0,3%).

Wykr.40. Struktura odpadów komunalnych zmieszanych zebranych w Nowym Sączu w 2015 r.

Na 1 mieszkańca przypadają w Nowym Sączu 189,7 kg zebranych odpadów komunalnych zmieszanych (wobec 183,2 kg w 2014 r.), w województwie małopolskim - 149,8 kg, w Krakowie - 229,5 kg, a w Tarnowie - 170,4 kg.

W omawianym roku wywieziono 30,4 dam³ nieczystości ciekłych, w tym 19,2 dam³ z gospodarstw domowych. Podczas likwidacji 25 nielegalnych wysypisk śmieci zebrano 55 ton odpadów komunalnych. Zbiórką odpadów komunalnych objęto 10,7 tys. budynków mieszkalnych.

Na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu, gospodarce odpadami, gospodarce ściekowej i ochronie wód, a także pozostałym aspektom ochrony środowiska w 2015 r. wydatkowano w Nowym Sączu 13,3 mln zł, tj. ponad czterokrotnie więcej niż przed rokiem. Z kwoty tej najwięcej wydatkowano na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych - 7,1 mln zł.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w 35,1% pochodziły ze środków własnych, w 33,1% z kredytów i pożyczek krajowych, a w pozostałych 31,8% z funduszy ekologicznych (pożyczki, kredyty i dotacje).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe służące gospodarce wodnej w 2015 r. były o 38,5% mniejsze niż w 2014 r. Wyniosły one 7,9 mln zł - całość przeznaczono na regulację i zabudowę rzek i potoków. Nakłady inwestycyjne na środki trwałe służące gospodarce wodnej w 97,7% pochodziły z budżetu centralnego, w 1,9% z budżetu województwa, a reszta (0,4%) - ze środków własnych.

Lasy w obrębie Nowego Sącza (łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną w lasach prywatnych) zajmowały 635,2 ha, tj. 0,1% powierzchni lasów województwa małopolskiego. Lasy prywatne zajmowały 489,2 ha, tj. 77,0% ogólnej powierzchni lasów, a lasy publiczne 146,0 ha. W ramach lasów publicznych przeważały lasy Skarbu Państwa - 83,0 ha (w tym Lasy Państwowe 50,6 ha), a pozostałą część tworzyły lasy gminne - 63,0 ha.

Z lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa w 2015 r. pozyskano 854 m³ drewna (grubizny), w tym 80,4% z drzew iglastych i 19,6% z drzew liściastych.

PRZEMYSŁ I INWESTYCJE

Według najnowszych dostępnych danych, w 2014 r. w Nowym Sączu w podmiotach gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób produkcja sprzedana przemysłu wyniosła w cenach bieżących 2695,2 mln zł. W porównaniu z 2013 r. było to więcej o 16,9%. Udział produkcji sprzedanej przemysłu przedsiębiorstw z terenu Nowego Sącza w wielkości wojewódzkiej wyniósł 3,6%, tj. o 0,4 p. proc. więcej niż w 2013 r. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014 r. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie 32,1 tys. zł, tj. wyższym o 44,0% niż przeciętnie w województwie (rok wcześniej wyniosła 27,5 tys. zł).

Nakłady inwestycyjne w 2014 r. w podmiotach gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (według lokalizacji inwestycji) wyniosły 314,3 mln zł, a w przeliczeniu na 1 mieszkańca 3748 zł (wobec odpowiednio: 313,0 mln zł i 3727 zł rok wcześniej). W omawianym roku najwięcej nakładów poniosły przedsiębiorstwa zaliczane do sekcji przetwórstwo przemysłowe (112,2 mln zł, tj. o 6,8 mln więcej niż w 2013 r.), a ich udział w nakładach inwestycyjnych ogółem wzrósł z 33,7% w 2013 r. do 35,7% w 2014 r.

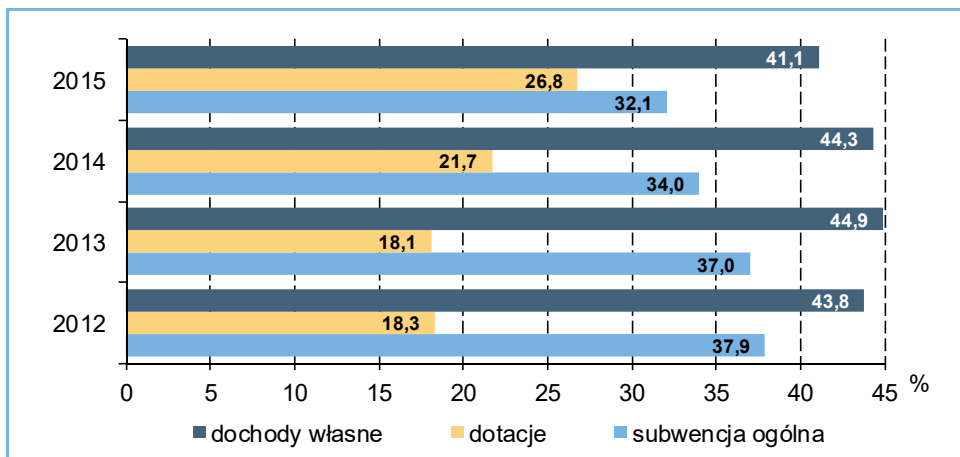

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA

W 2015 r. stan finansów publicznych uległ pogorszeniu, zanotowano szybszy wzrost wydatków aniżeli dochodów budżetu miasta. Ujemny wynik finansowy był znacznie niższy niż przed rokiem.

Dochody budżetu miasta Nowy Sącz w analizowanym roku wyniosły 460,5 mln zł, co oznacza wzrost w porównaniu z 2014 r. o 9,6%. Dochody własne wzrosły o 1,6%, subwencja ogólna - o 3,5%, dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności z budżetu środków europejskich (dotacje §§ 200, 620) zwiększyły się ponad dwukrotnie, natomiast dotacje celowe spadły o 3,2% w skali roku. W 2015 r. nadal największy udział w dochodach ogółem miały dochody własne - 41,1% (189,4 mln zł), subwencja ogólna - 32,1% (147,7 mln zł) oraz dotacje celowe - 13,5% (62,0 mln zł).

Wykr.41. Struktura dochodów budżetu Nowego Sącza

Dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich wyniosły 61,3 mln zł, tj. 13,3% dochodów ogółem.

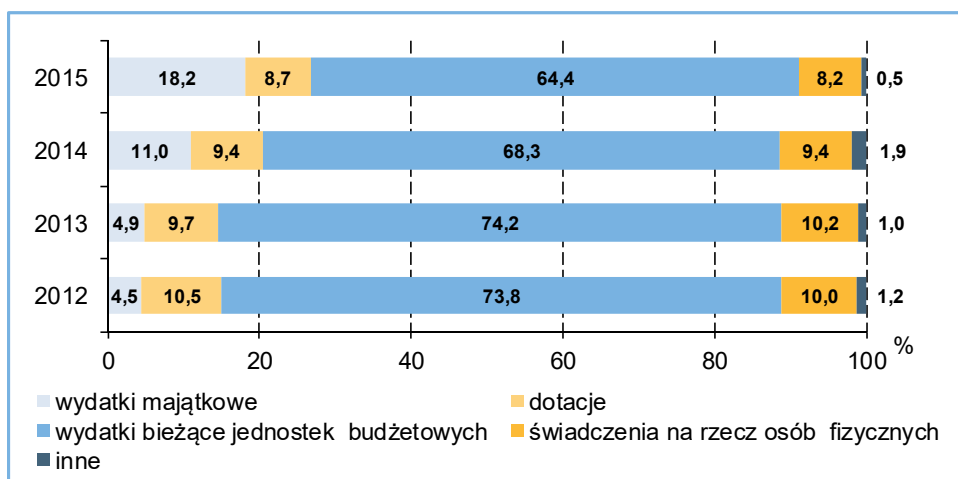
Wydatki budżetu miasta w omawianym okresie sięgnęły 469,3 mln zł, czyli o 10,8% więcej niż w 2014 r. W ujęciu rocznym nieznacznie spadły jedynie

świadczenia dla osób fizycznych (o 3,0%), stanowiące ponad 8% wydatków budżetu miasta ogółem. Wydatki majątkowe zwiększyły się o 83,4% do wysokości 85,2 mln zł. Z kwoty tej na cele inwestycyjne przeznaczono 83,1 mln zł (97,6% wydatków majątkowych). Wzrosły również wydatki bieżące jednostek budżetowych (o 4,4%), w tym kwoty przeznaczone na wynagrodzenia (o 3,3%) i pochodne od wynagrodzeń (o 3,2%). Rok 2015 upłynął pod znakiem kończenia inwestycji rozpoczętych w latach poprzednich. M.in. w sierpniu omawianego roku otwarto dla ruchu samochodowego Obwodnicę Północną z nowym mostem na Dunajcu.

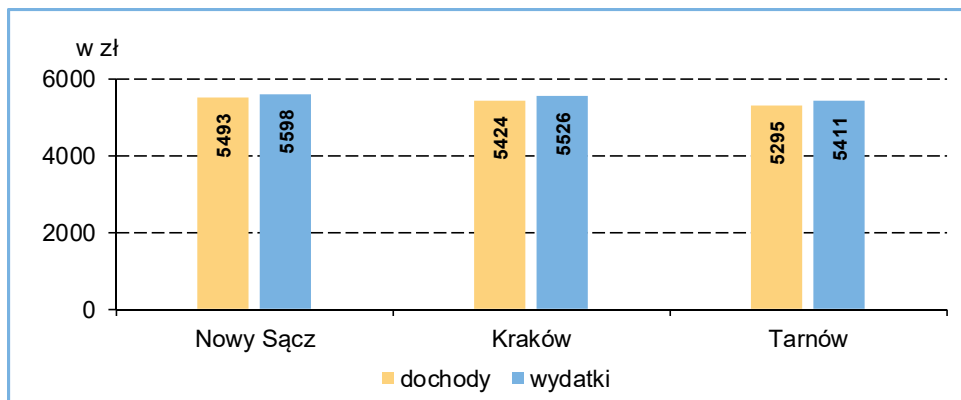
Wydatki bieżące jednostek budżetowych dominowały w strukturze wydatków, stanowiąc 64,4%. Wydatki majątkowe stanowiły 18,2% ogółu wydatków budżetowych, a dotacje - 8,7%. Na pozostałą część wydatków budżetu Nowego Sącza składały się świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz inne wydatki.

Wykr.42. Struktura wydatków budżetu Nowego Sącza

Podobnie jak w roku poprzednim, 2015 r. wynik finansowy był ujemny. Wyniósł minus 8,8 mln zł (wobec minus 3,2 mln zł w 2014 r.).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu miasta Nowego Sącza zwiększyły się w ujęciu rocznym z 5010 zł w 2014 r. do 5493 zł w 2015 r., a wydatki z 5048 zł do 5598 zł. A zatem wzrost dochodów w skali roku (o 483 zł) był nieco mniejszy niż wydatków (o 550 zł). W zestawieniu z dwoma pozostałymi miastami na prawach powiatu w województwie małopolskim, dochody oraz wydatki przypadające na 1 mieszkańca w Nowym Sączu były trochę wyższe.

Wykr.43. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w 2015 r.**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ**

W końcu 2015 r. rejestr REGON skupiał 9682 podmioty gospodarki narodowej z terenu Nowego Sącza (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), tj. o 1,3% więcej niż przed rokiem. Do sektora prywatnego należało 9413 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 97,2% ogółu. W porównaniu ze stanem w końcu poprzedniego roku ich liczba zwiększyła się o 74 (0,8%). Natomiast liczba podmiotów sektora publicznego wzrosła w skali roku o 2 podmioty.

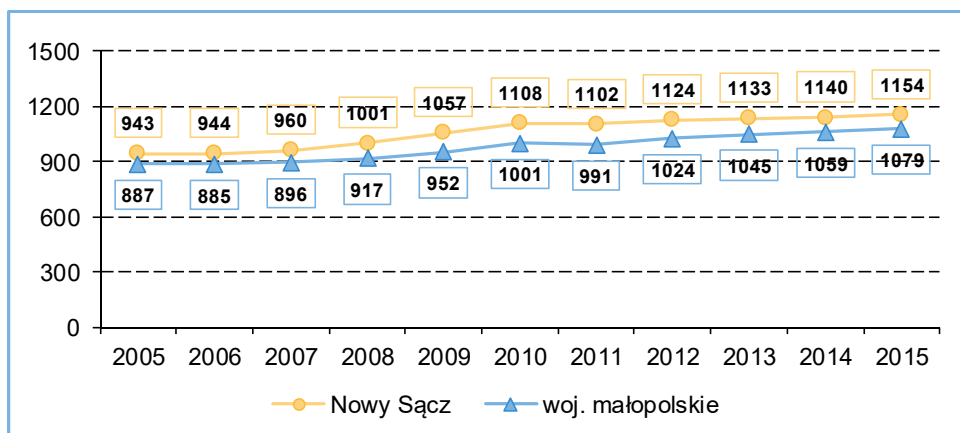
Liczba spółek handlowych wyniosła 942 i wzrosła w ujęciu rocznym o 78 (tj. o 9,0%). Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego spadła o 2 (2,7%). Spółek cywilnych było zarejestrowanych 814, czyli o 1 więcej, podczas gdy liczba spółdzielni wynosiła 32 (tyle samo, co przed rokiem).

Jednocześnie rejestr obejmował 6812 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, czyli o 0,4% więcej niż w końcu 2014 r. Wskaźnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności) wzrósł na przestrzeni roku z 1140 w 2014 r. do 1154 w 2015 r. (wobec 1079 w województwie małopolskim). Świadczy to o rozwoju przedsiębiorczości. Dla porównania, wskaźnik ten w omawianym okresie w Krakowie i Tarnowie wyniósł odpowiednio: 1711 i 1030.

Wykr.44. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności

Stan w dniu 31 XII

Według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w końcu grudnia 2015 r. najwięcej podmiotów prowadziło działalność zaliczaną do sekcji takich, jak: handel; naprawa pojazdów samochodowych (2422), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (1128), budownictwo (995), przetwórstwo przemysłowe (763) oraz pozostała działalność usługowa (792 podmioty).

W ciągu 2015 r. do rejestru REGON wpisano 847 nowych podmiotów gospodarczych. Jednocześnie wyrejestrowano 722 podmioty. Największą rotacją cechowały się sekcje PKD, takie jak: handel; naprawa pojazdów samochodowych, budownictwo, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU MIASTA NOWEGO SĄCZA

W zakres informacji pochodzących z Urzędu Miasta Nowego Sącza wchodzi takie zagadnienia, jak:

- liczba członków Rady Miasta i ich struktura według wieku, poziomu wykształcenia oraz grup zawodów,
- dane z Wydziału Spraw Obywatelskich,
- działalność Urzędu Stanu Cywilnego,
- budżet miasta,
- interwencje Straży Miejskiej,
- zadania MOPS-u.

Rada Miasta Nowego Sącza w 2015 r. liczyła 23 członków, w tym 5 kobiet. Wśród radnych przeważały osoby w wieku 50 lat i więcej (12 radnych), a tylko 3 osoby nie przekroczyły 29 lat. Wyższe wykształcenie posiadało 17 radnych, średnie - 5 osób, a zasadnicze zawodowe - 1 osoba. Natomiast według grup zawodów dominowali specjaliści (14 radnych), a w dalszej kolejności znaleźli się m.in. przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (4 osoby), technicy i inny średni personel oraz pracownicy usług i sprzedawcy (po 2 osoby), a także 1 pracownik biurowy. W 2015 r. radni uczestniczyli w 14 sesjach Rady Miasta¹⁰.

Zgodnie z danymi Wydziału Spraw Obywatelskich, w mieście na pobyt stały zameldowanych było 82,2 tys. osób, a na pobyt czasowy - 1,2 tys. osób. Ponadto, w końcu roku było 2,7 tys. osób nigdzie nie zameldowanych lub oczekujących na zameldowanie w innej miejscowości. W ciągu 2015 r. na pobyt stały w Nowym Sączu zameldowano 0,6 tys. osób. Wydział Spraw Obywatelskich odnotował ponadto 0,9 tys. przemeldowań w miejscu. W końcu analizowanego okresu w mieście przebywało 0,1 tys. cudzoziemców zameldowanych na pobyt czasowy. W 2015 r. wydano 10,6 tys. nowych dowodów osobistych.

Urząd Stanu Cywilnego wydał m.in. 2,8 tys. aktów urodzenia, w tym 2,6 tys. z miasta Nowego Sącza, 0,6 tys. aktów zawarcia małżeństwa oraz 1,3 tys. aktów zgonu. W omawianym roku nowosądeczanie otrzymali 50 medali za długoletnie pożycie małżeńskie.

Straż miejska interweniowała 6,8 tys. razy, udzielając 2,3 tys. pouczeń. Nałożono 869 mandatów karnych na łączną kwotę 80,3 tys. zł, średnia kwota mandatu wyniosła 100 zł. Wyłapano i przekazano do schroniska 150 psów.

NOWY SĄCZ NA TLE INNYCH MIAST NA PRAWACH POWIATU

W celu porównania Nowego Sącza w 2015 r. z innymi polskimi miastami wybrano 16 miast, takich jak: Chełm, Jelenia Góra, Kalisz, Konin, Koszalin, Legnica, Leszno, Łomża, Piotrków Trybunalski, Przemyśl, Siedlce, Słupsk, Suwałki, Tarnów, Włocławek i Zamość. Przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były one miastami wojewódzkimi, a obecnie są miastami na prawach powiatu ze zbliżoną do Nowego Sącza liczbą mieszkańców (plus/minus 30 tys.).

¹⁰ Źródło: http://www.nowysacz.pl/sesje_rady_miasta

Porównania miast dokonano za pomocą wybranych cech diagnostycznych charakteryzujących się odpowiednią zmiennością i nieskorelowanych ze sobą. Przy wyborze cech do porównań kierowano się istotnością cechy do określenia poziomu rozwoju miast, dostępnością i kompletnością informacji. Wybrano cechy o charakterze wskaźnikowym, gdyż jedynie za ich pomocą można jednoznacznie i precyzyjnie dokonać porównań. Cechy charakteryzują się zmiennością większą niż 10,0%, a korelacja między nimi nie przekracza 0,7.

Ostatecznie uwzględniono następujące cechy diagnostyczne:

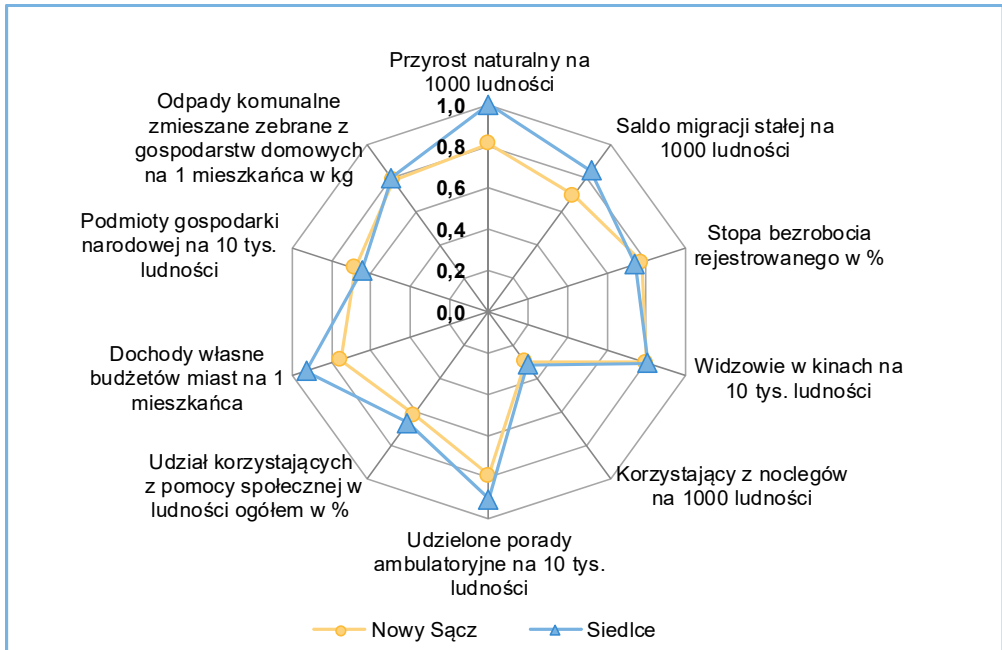
- 1) przyrost naturalny na 1000 ludności,
- 2) saldo migracji stałej na 1000 ludności,
- 3) stopa bezrobocia rejestrowanego,
- 4) widzowie w kinach na 10 tys. ludności,
- 5) korzystający z noclegów na 1000 ludności,
- 6) udzielone porady ambulatoryjne na 10 tys. ludności,
- 7) udział korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem,
- 8) dochody własne budżetów miast na 1 mieszkańca,
- 9) podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności,
- 10) odpady komunalne zmieszane zebrane z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca.

Spośród cech diagnostycznych destymulantą jest stopa bezrobocia rejestrowanego oraz udział korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem (wzrost wartości cechy decyduje o gorszej sytuacji gospodarczej miasta). Pozostałe cechy zakwalifikowano jako stymulanty (wzrost wartości cechy decyduje o lepszym poziomie rozwoju miasta). W toku analizy konieczne było dokonanie przekształceń normalizacyjnych w celu doprowadzenia cech do porównywalności i jednorodności.

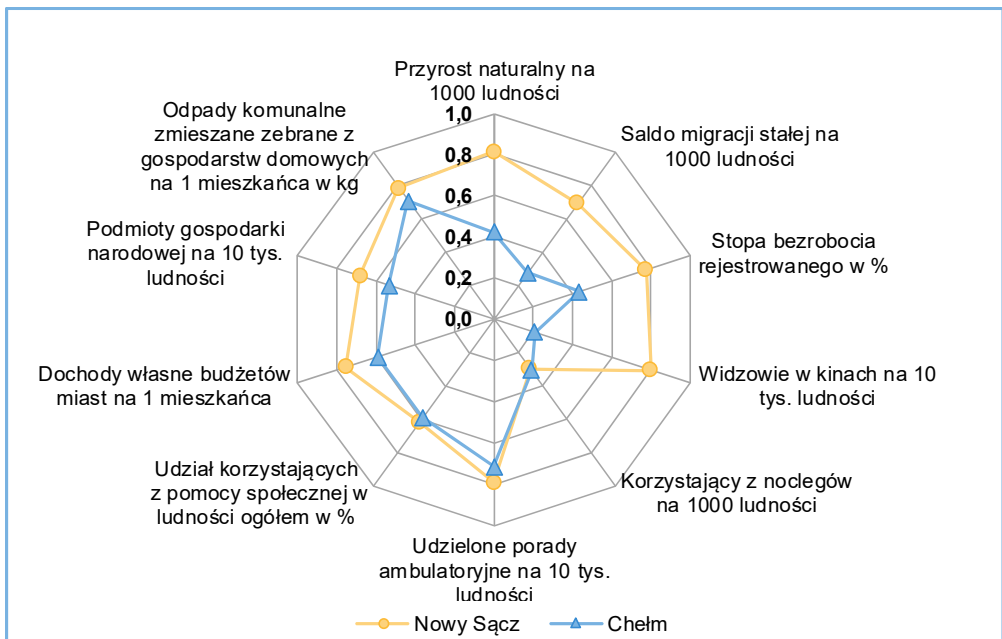
Na wykresach przedstawiono podstawowe wskaźniki dla Nowego Sącza w porównaniu do Siedlec w województwie mazowieckim, ze względu na najwyższą wartość miernika syntetycznego dla tego miasta oraz do Chełma w województwie lubelskim z uwagi na najniższą wartość miernika syntetycznego, a także dla Nowego Sącza i Tarnowa ze względu na położenie w tym samym województwie.

**Wykr.45. Znornalizowane cechy diagnostyczne w 2015 r.
(Nowy Sącz i Siedlce)**

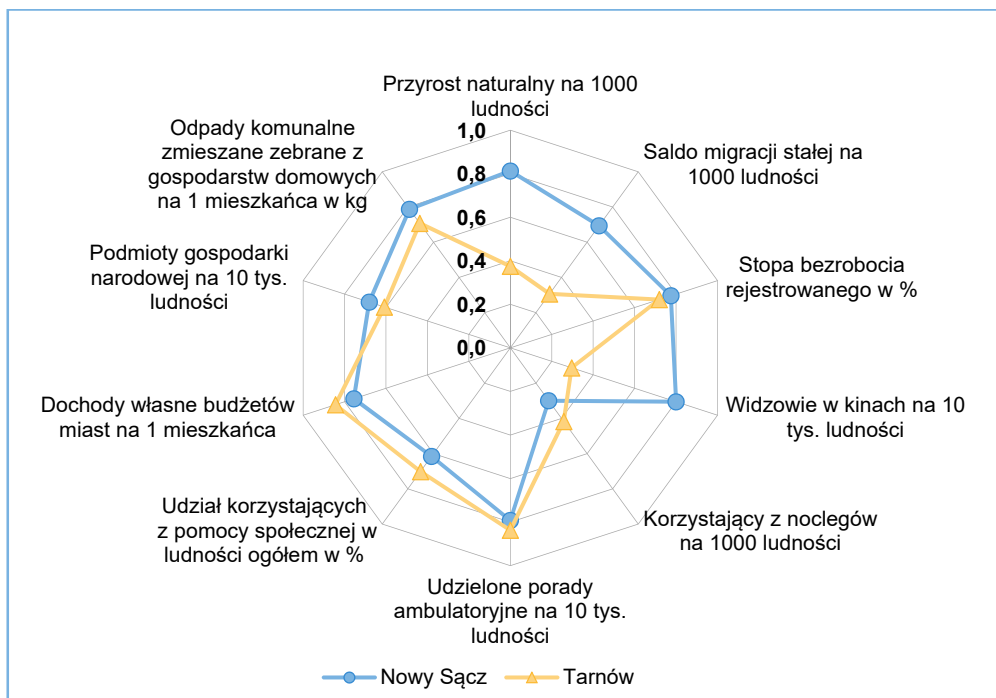

**Wykr.46. Znornalizowane cechy diagnostyczne w 2015 r.
(Nowy Sącz i Chełm)**

**Wykr.47. Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2015 r.
(Nowy Sącz i Tarnów)**

TABL. 1 NOWY SĄCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2015 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	W tym Nowy Sącz	
	ogółem		województwo =100
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	15183	58	0,4
Ludność ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	3373	83,9	2,5
Małżeństwa	17457	467	2,7
Rozwody	4780	142	3,0
Separacje orzeczone	173	9	5,2
Urodzenia żywe	34721	844	2,4
Zgony	31384	706	2,2
Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,0	1,6	x
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ^b na 1000 ludności	0,9	-2,4	x
Pracujący ^c (stan w dniu 31 XII) w tys.	748,5	31,8	4,2
w tym kobiety	383,4	15,0	3,9
w tym pracujący:			
w przemyśle i budownictwie	233,6	11,0	4,7
łącznie w sekcjach G, H, I, J ^d	198,8	9,7	4,9
łącznie w sekcjach K, L ^d	30,7	1,0	3,1
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) ogółem w tys.	119,6	3,5	2,9
w tym kobiety	64,2	1,9	2,9
z ogółem w %:			
pozostający bez pracy dłużej niż rok	40,2	34,2	x
w wieku do 25 lat	18,0	13,4	x
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	8,4	7,8	x
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^e w zł	3906,96	3302,29	84,5
sektor publiczny	4363,15	4278,24	98,1
sektor prywatny	3691,71	2851,85	77,3

a Na podstawie bilansów. b W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r. c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; dane wstępne. d Patrz Uwagi ogólne, pkt 2 na str. 11. e Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

**TABL. 1 NOWY SĄCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
W 2015 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	W tym Nowy Sącz	
	ogółem		województwo =100
Podatnicy uzyskujący przychody z tytułu emerytury lub renty ^a w tys.	794,3	20,2	2,5
Mediana przychodów rocznych z tytułu emerytury lub renty ^a w tys. zł	16,9	18,5	109,3
Dzieci przebywające w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 (w ciągu roku) w tys.	10,0	0,3	3,2
Dzieci w przedszkolach ^{bc} w tys.	86,9	2,4	2,8
Uczniowie ^{bc} w szkołach dla dzieci i młodzieży (łącznie ze szkołami specjalnymi) w tys.:			
podstawowych	220,6	5,6	2,6
gimnazjach	100,6	2,8	2,8
ponadgimnazjalnych ^d	116,9	9,6	8,2
policealnych	20,6	1,6	7,6
Studenci ^e szkół wyższych (stan w dniu 30 XI) w tys.	175,6	5,0	2,9
Przychodnie ^f (stan w dniu 31 XII)	1817	62	3,4
Apteki ^g (stan w dniu 31 XII)	1142	43	3,8
Mieszkańcy domów i zakładów stacjonarnej pomocy społecznej	9990	446	4,5
Osoby w gospodarstwach domowych korzystające z pomocy społecznej w tys.	205,9	5,5	2,6
Dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny ^h w tys.	187,1	4,3	2,3
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	725	8	1,1
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. woluminów	11033	321,5	2,9

a Dane Ministerstwa Finansów za 2014 r. **b** Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej. **c** Stan na początku roku szkolnego 2015/2016. **d** Zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, liceach ogólnokształcących, szkołach artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe, szkołach specjalnych przysposabiających do pracy. **e** Łącznie z cudzoziemcami. **f** Do 2011 r. określone jako zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Od 2012 r. łącznie z przychodniami MON i MSW. **g** Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. szpitalach, sanatoriach oraz aptek zakładowych. **h** Dane ZC KSMPMS Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

**TABL. 1 NOWY SĄCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
W 2015 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	W tym Nowy Sącz	
	ogółem		województwo =100
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	134	2	1,5
Zwiedzający muzea i oddziały muzealne w tys.	8891	135,6	1,5
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	45	3	6,7
Widzowie w kinach stałych w tys.	4088	368,2	9,0
Turystyczne obiekty noclegowe (stan w dniu 31 VII)	1448	8	0,6
w tym hotele	315	4	1,3
Korzystający z noclegów w tys.	4075	22,8	0,6
w tym turyści zagraniczni w tys.	1218	3,6	0,3
Udzielone noclegi w tys.	10943	35,3	0,3
w tym turystom zagranicznym w tys.	2941	6,4	0,2
Mieszkania oddane do użytkowania	14603	164	1,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	19373	182	0,9
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia	17334	208	1,2
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (w ciągu roku) w tonach:			
pyłowych	2830	120	4,2
gazowych (bez dwutlenku węgla)	103809	2135	2,1
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi (w ciągu roku) w hm ³	263,8	3,4	1,3
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. ton	6069,2	28,2	0,5
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodni- czych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	804,6	0,4	0,1

**TABL. 1 NOWY SĄCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
W 2015 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	W tym Nowy Sącz	
	ogółem		województwo =100
Lasy ^a (stan w dniu 31 XII) w ha	435417	635,2	0,1
Produkcja sprzedana przemysłu ^b			
w mln zł	75056	2695	3,6
na 1 mieszkańca w zł	22310	32136	144,0
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^{bc}			
w mln zł	10346	314,3	3,0
na 1 mieszkańca w zł	3075	3748	121,9
Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł	5415	5493	101,4
w tym dochody własne	3502	2260	64,5
Wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł	5519	5598	101,4
w tym:			
bieżące	4677	4582	98,0
inwestycyjne	793	991	125,0
Podmioty gospodarki narodowej ^d zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	363883	9682	2,7
w tym:			
spółki handlowe	36083	942	2,6
spółki cywilne	27905	814	2,9
osoby fizyczne	265355	6812	2,6
Zarejestrowana działalność Straży Pożarnej ^e :			
pożary	12277	236	1,9
miejscowe zagrożenia ^f	30142	698	2,3
alarmy fałszywe	2701	123	4,6

a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną w lasach prywatnych. **b** Dane za 2014 r.; dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **c** Według lokalizacji inwestycji. **d** Bez osób prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne. **e** Dane statystyczne KG PSP (źródło: www.kgpsp.gov.pl, data dostępu: 12.09.2016 r.). **f** Klęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
LUDNOŚĆ^a				
<i>Stan w dniu 31 XII</i>				
OGÓŁEM	84368	83853	83903	100,1
mężczyźni	40381	40108	40128	100,0
kobiety	43987	43745	43775	100,1
Kobiety na 100 mężczyzn	109	109	109	x
Ludność na 1 km ²	1465	1456	1457	x
Ludność w wieku:				
przedprodukcyjnym ^b	16552	15862	15710	99,0
produkcyjnym ^b	54236	52472	52066	99,2
poprodukcyjnym ^b	13580	15519	16127	103,9
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	56	60	61	x
Według grup wieku				
0 - 2 lata	2980	2516	2467	98,1
3 - 6	3503	3760	3583	95,3
7 - 12	5142	5020	5226	104,1
13 - 15	2872	2555	2506	98,1
16 - 18	3282	3023	2905	96,1
19 - 24	7645	6364	6052	95,1
25 - 29	7586	6577	6385	97,1
30 - 39	12829	13926	14119	101,4
40 - 49	10733	10602	10691	100,8
50 - 59	12015	11518	11356	98,6
60 - 69	8180	9810	10224	104,2
70 - 79	5133	5309	5369	101,1
80 - 89	2219	2525	2639	104,5
90 lat i więcej	249	348	381	109,5

a Na podstawie bilansów. b Patrz uwagi metodyczne, pkt 1 na str. 13.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
RUCH NATURALNY				
<i>W ciągu roku</i>				
Małżeństwa	552	454	467	102,9
na 1000 ludności	6,5	5,4	5,6	x
Urodzenia	984	841	844	100,4
na 1000 ludności	11,7	10,0	10,1	x
Zgony ogółem	630	695	706	101,6
na 1000 ludności	7,5	8,3	8,4	x
w tym niemowląt	2	1	4	400,0
na 1000 urodzeń żywych	2,0	1,2	4,7	x
Przyrost naturalny	354	146	138	94,5
na 1000 ludności	4,2	1,7	1,6	x
Rozwody	126	137	142	103,6
na 1000 ludności	1,5	1,6	1,7	x
Separacje orzeczone	24	10	9	90,0
na 10 tys. ludności	2,8	1,2	1,1	x
MIGRACJE LUDNOŚCI				
<i>W ciągu roku</i>				
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały^a				
Napływ ^b ogółem	603	601	579	96,3
z miast	271	233	205	88,0
ze wsi	304	344	350	101,7
z zagranicy	28	24	24	100,0
Odpływ ^c ogółem	976	795	783	98,5
do miast	344	280	297	106,1
na wieś	581	441	412	93,4
za granicę	51	74	74	100,0
Saldo migracji ogółem	-373	-194	-204	105,2
na 1000 ludności	-4,4	-2,3	-2,4	x

a W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r. b Zameldowania. c Wymeldowania.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
MIGRACJE LUDNOŚCI (dok.) <i>W ciągu roku</i>				
Migracje ludności na pobyt czasowy^a (ponad 3 miesiące)				
Zameldowani na pobyt czasowy	1185	1089	91,9
Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania	1517	1305	86,0
Saldo ludności czasowo obecnej (nieobecnej)	-332	-216	x
PRACUJĄCY^{bc} <i>Stan w dniu 31 XII</i>				
O G Ó Ł E M	30158	31090	31758	102,1
w tym kobiety	13889	14379	14978	104,2
sektor publiczny	10800	10010	9936	99,3
sektor prywatny	19358	21080	21822	103,5
w tym pracujący:				
w przemyśle i budownictwie	10210	10697	11040	103,2
łącznie w sekcjach G, H, I, J ^d	8916	9301	9727	104,6
łącznie w sekcjach K, L ^d	933	991	960	96,9
ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA^{ce}				
Przeciętne zatrudnienie	25068	25259	25840	102,3
sektor publiczny	9279	8345	8160	97,8
sektor prywatny	15789	16913	17680	104,5
W tym:				
przemysł i budownictwo	9686	10400	11166	107,4
łącznie sekcje G, H, I, J ^d	5322	5215	5194	99,6
łącznie sekcje K, L ^d	577	500	488	97,6
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2825,56	3193,43	3302,29	103,4
sektor publiczny	3583,57	4195,97	4278,24	102,0
sektor prywatny	2380,08	2698,96	2851,85	105,7
W tym:				
przemysł i budownictwo	2512,76	2839,14	2964,95	104,4
łącznie sekcje G, H, I, J ^d	2137,89	2539,76	2739,22	107,9
łącznie sekcje K, L ^d	3023,33	3687,15	3882,68	105,3

a Stan w dniu 31 XII. **b** Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. **c** Dane wstępne. **d** Patrz uwagi ogólne, pkt 2 na str. 11. **e** Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a				
Poszkodowani ogółem	384	330	297	90,0
w tym kobiety	133	127	101	79,5
Liczba dni niezdolności do pracy ogółem	16781	12799	12069	94,3
na 1 poszkodowanego ^b	43,8	38,8	40,6	x
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W NOWYM SĄCZU				
<i>Stan w dniu 31 XII</i>				
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	4366	3987	3463	86,9
mężczyźni	2117	1827	1605	87,8
kobiety	2249	2160	1858	86,0
Z liczby ogółem:				
osoby dotychczas niepracujące	841	587	446	76,0
posiadający prawo do zasiłku	687	536	465	86,8
bez kwalifikacji zawodowych	954	962	901	93,7
niepełnosprawni	322	346	295	85,3
Według wieku:				
poniżej 25 lat	967	614	463	75,4
25 - 34 lata	1430	1234	1039	84,2
35 - 44	816	826	755	91,4
45 - 54	856	806	682	84,6
55 lat i więcej	297	507	524	103,4
Według poziomu wykształcenia:				
wyższe	649	773	656	84,9
średnie zawodowe (łącznie z policealnym)	1224	1039	910	87,6
średnie ogólnokształcące	576	465	403	86,7
zasadnicze zawodowe	1200	1056	893	84,6
gimnazjalne i niższe	717	654	601	91,9

^a Według miejsca zdarzenia; zgłoszonych w ciągu roku, bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100

**BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W NOWYM SĄCZU (dok.)***Stan w dniu 31 XII*

Według czasu pozostawania bez pracy ^a :				
1 miesiąc i mniej	454	343	418	121,9
1 - 3	1256	735	681	92,7
3 - 6	1030	688	604	87,8
6 - 12	704	668	570	85,3
12 - 24	593	739	533	72,1
powyżej 24 miesięcy	329	814	657	80,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^b	7487	5573	5538	99,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^b	7533	6419	6062	94,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,8	8,9	7,8	x
Oferty pracy	72	75	48	64,0
Oferty pracy zgłoszone ^b	2860	1734	1935	111,6

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE^d

Emeryci i renciści ogółem	20747	20202	.	x
Mediana przychodów rocznych z emerytury lub renty w zł	15187	18466	.	x

EDUKACJA I WYCHOWANIE^e*Stan na początku roku szkolnego*

Placówki wychowania przedszkolnego	40	49	51	104,1
w tym przedszkola	24	31	32	103,2
Miejsca w przedszkolach	2033	2811	2799	99,6
Oddziały	114	147	149	101,4
w tym w przedszkolach	78	108	108	100,0
Dzieci	2905	3325	3303	99,3
w tym w przedszkolach	2143	2453	2414	98,4
Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc	105	87	86	x

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie. **b** W ciągu roku. **c** Dane zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. **d** Dane Ministerstwa Finansów. **e** Dane, z wyjątkiem szkół wyższych, Ministerstwa Edukacji Narodowej.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
EDUKACJA I WYCHOWANIE^a (cd.) <i>Stan na początku roku szkolnego</i>				
Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze szkołami specjalnymi)				
podstawowe	20	20	21	105,0
gimnazja	15	13	13	100,0
zasadnicze szkoły zawodowe ^b	10	12	12	100,0
licea ogólnokształcące	12	12	11	91,7
licea profilowane	1	-	-	x
technika ^c	12	14	12	85,7
Oddziały w szkołach				
podstawowych	260	263	275	104,6
gimnazjach	131	121	122	100,8
zasadniczych szkółach zawodowych ^b	94	98	92	93,9
liceach ogólnokształcących	163	142	136	95,8
liceach profilowanych	1	-	-	x
technikach ^c	140	175	161	92,0
Uczniowie szkół				
podstawowych	5217	5402	5647	104,5
gimnazjów	3024	2789	2823	101,2
zasadniczych szkół zawodowych ^b .	1704	1453	1396	96,1
liceów ogólnokształcących	4781	4061	3874	95,4
liceów profilowanych	26	-	-	x
techników ^c	3377	4024	4308	107,1
Szkoły policealne	27	17	18	105,9
oddziały	76	81	84	103,7
uczniowie	1930	1674	1575	94,1
Szkoły wyższe	3	3	3	100,0
Studenci ^d szkół wyższych (stan w dniu 30 XI)	8761	5592	5027	89,9

a Dane, z wyjątkiem szkół wyższych, Ministerstwa Edukacji Narodowej. **b** Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. **c** Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. **d** Łącznie z cudzoziemcami.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
EDUKACJA I WYCHOWANIE^a (dok.) <i>Stan na początku roku szkolnego</i>				
Szkoły dla dorosłych				
licea ogólnokształcące ^b	16	5	5	100,0
technika ^c	4	3	-	x
Oddziały w szkołach				
licea ogólnokształcące ^b	51	30	30	100,0
technika ^c	10	3	-	x
Uczniowie szkół				
licea ogólnokształcące ^b	1324	892	846	94,8
technika ^c	197	52	-	x
Uczący się języka obcego jako przedmiotu obowiązkowego w % ogółu uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży:				
angielski	90,9	97,0	93,1	x
francuski	8,8	9,6	6,9	x
niemiecki	37,9	46,3	42,8	x
rosyjski	5,9	2,7	1,9	x
łacina	0,5	0,8	0,3	x
hiszpański	0,2	0,6	0,1	x
włoski	0,7	0,3	-	x
inny	0,0	-	-	x

OCHRONA ZDROWIA*Stan w dniu 31 XII*

Przychodnie^d	49	62	62	100,0
Apteki ogólnodostępne^e	44	44	43	97,7
Farmaceuci pracujący w aptekach ^f ...	102	100	93	93,0
Liczba ludności na 1 aptekę	1917	1906	1951	x

a Dane, z wyjątkiem szkół wyższych, Ministerstwa Edukacji Narodowej. **b** Łącznie z liceami ogólnokształcącymi uzupełniającymi. **c** Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz liceami profilowanymi. **d** Do roku 2011 określane jako zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Od 2012 r. łącznie z przychodniami MON i MSW. **e** Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. szpitalach, sanatoriach oraz aptekach zakładowych. **f** Mgr farmacji.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100

OCHRONA ZDROWIA (dok.)*Stan w dniu 31 XII*

Placówki opieki nad dziećmi do lat 3^a	1	5	4	80,0
Miejsca w placówkach ^a	120	208	195	93,8
Dzieci przebywające w placówkach ^a (w ciągu roku)	184	335	317	94,6
Domy i zakłady stacjonarne pomocy społecznej	5	5	4	80,0
Miejsca w domach i zakładach stacjonarnych pomocy społecznej ..	445	462	455	98,5
Mieszkańcy domów i zakładów stacjonarnych pomocy społecznej ..	453	462	446	96,5

KULTURA*Stan w dniu 31 XII*

Biblioteki publiczne i filie	8	8	8	100,0
Księgozbiór bibliotek publicznych				
w woluminach	299261	310433	321460	103,6
w woluminach na 1000 ludności	3547	3702	3831	x
Czytelnicy (w ciągu roku)	22346	21536	21569	100,2
Wypożyczenia (w ciągu roku)				
w woluminach	366156	348260	390075	112,0
w woluminach na 1000 ludności	4340	4152	4654	x
na 1 czytelnika w woluminach	16,4	16,2	18,1	x
Muzea i oddziały muzealne	4	2	2	100,0
Wystawy czasowe				
własne ^b	22	20	20	100,0
obce ^c	8	20	13	65,0
Zwiedzający muzea (w ciągu roku) ...	55021	143481	135552	94,5
w tym młodzież szkolna ^d	17316	31657	31730	100,2

a W 2010 r. żłobki, od 2011 r. żłobki, kluby dziecięce oraz inne placówki. **b** W kraju. **c** Krajowe i z zagranicy. **d** Zwiedzająca w zorganizowanych grupach.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100

KULTURA (dok.)*Stan w dniu 31 XII*

Kina stałe	2	3	3	100,0
Miejsca na widowni	759	1805	1814	100,5
Liczba seansów ^a	8961	19693	18379	93,3
Widzowie w kinach ^a	149441	307099	368194	119,9
Widzowie w kinach na 1 seans ^a	17	16	20	x

TURYSTYKA^b

Obiekty noclegowe ^c	9	7	8	114,3
w tym hotele	4	4	4	100,0
Miejsca noclegowe ^c	400	452	350	77,4
w tym hotele	129	230	229	99,6
Korzystający z noclegów	16332	18590	22784	122,6
w tym turyści zagraniczni	1823	3085	3581	116,1
Wynajęte pokoje w obiektach hotelarskich (hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe)	15351	20003	21651	108,2
w tym turystom zagranicznym	2188	4265	4459	104,5
Udzielone noclegi	26314	30324	35252	116,3
w tym turystom zagranicznym	3147	5828	6392	109,7
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	24,5	25,2	34,6	x

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. HANDEL*Stan w dniu 31 XII*

Długość sieci w km				
wodociągowej rozdzielczej	182	206	253	122,6
kanalizacyjnej ^d	204	220	310	140,8
Targowiska stałe^e	1	2	3	150,0
powierzchnia targowisk w tys. m ² ..	3,7	17,4	26,1	150,4
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	223	253	283	111,9
Targowiska sezonowe^a	35	28	23	82,1

^a W ciągu roku. ^b Turystyczne obiekty noclegowe. ^c Stan w dniu 31 VII. ^d Sieć rozdzielcza i kolektory. ^e Bez targowisk położonych na terenach prywatnych.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
GOSPODARKA MIESZKANIOWA				
Zasoby mieszkaniowe^a (stan w dniu 31 XII)				
Mieszkania ogółem	28430	29626	29763	100,5
Izby ogółem	109019	115034	115801	100,7
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	2041	2174	2194	100,9
Przeciętna:				
liczba izb w mieszkaniu	3,83	3,88	3,89	100,3
liczba osób na 1 mieszkanie	2,97	2,83	2,82	x
liczba osób na 1 izbę	0,78	0,73	0,72	x
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	71,8	73,4	73,7	100,4
powierzchnia użytkowa na 1 osobę w m ²	24,1	25,9	26,2	x
Mieszkania oddane do użytkowania				
Mieszkania	219	249	164	65,9
w tym indywidualne ^b	142	212	160	75,5
Izby	998	1170	883	75,5
w tym w budynkach indywidualnych ^b	818	1048	867	82,7
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	25887	31254	23520	75,3
w tym indywidualnych ^b	21933	29054	23268	80,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	118,2	125,5	143,4	114,3
w tym w budynkach indywidualnych ^b	154,5	137,0	145,4	106,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	198	195	182	93,3
w tym indywidualne	168	116	157	135,3
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia	272	300	208	69,3
w tym indywidualne	208	147	177	120,4

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. **b** Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (w ciągu roku) w tonach:				
pyłowych	190	106	120	113,2
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	2078	1626	2135	131,3
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:				
pyłowych	98,6	99,4	99,4	x
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	25,1	10,7	23,4	x
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi (w ciągu roku) w hm ³	3,7	3,5	3,4	98,9
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania	100,0	100,0	99,8	x
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. ton	32,3	27,0	28,2	104,4
w tym poddane odzyskowi ^a	20,1	12,3	13,8	112,2
Komunalna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów	1	1	1	100,0
Odpady komunalne zmieszane zebrane w ciągu roku w tys. ton	26,8	19,4	19,7	101,8
w tym z gospodarstw domowych ...	15,0	15,4	15,9	103,5
Przemysłowe oczyszczalnie ścieków:				
mechaniczne	1	1	1	100,0
biologiczne	3	2	2	100,0
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	0,4	0,4	0,4	100,0

a Od 2014 r. we własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi metodyczne, pkt 9 na str. 15.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)				
Pomniki przyrody (stan w dniu 31 XII)	24	27	27	100,0
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe służące ochronie środowiska w tys. zł	3437	3061	13349	436,1
w tym na:				
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	2285	2628	4875	185,5
gospodarkę ściekową i ochronę wód	62,5	-	9,1	x
gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych	641,8	348,2	7086	20x
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe służące gospodarce wodnej w tys. zł	28536	12838	7901	61,5
w tym na regulację i zabudowę rzek i potoków	10894	6869	7901	115,0
INWESTYCJE				
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a ogółem w mln zł	223,8	314,3	.	x
w tym w sekcjach:				
Przemysł	113,9	179,9	.	x
w tym przetwórstwo przemysłowe ..	92,0	112,2	.	x
Budownictwo	13,5	16,1	.	x
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	38,9	27,1	.	x
Transport i gospodarka magazynowa	16,8	65,0	.	x
Informacja i komunikacja	3,1	5,4	.	x
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,7	4,4	.	x

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
FINANSE PUBLICZNE				
Dochody budżetu miasta ogółem w tys. zł	364271	420160	460452	109,6
Dochody własne	156177	186415	189438	101,6
w tym środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	5009	143,0	95,5	66,8
Dotacje celowe	51259	64111	62038	96,8
w tym:				
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.....	6089	3192	1704	53,4
otrzymane z państwowych funduszy celowych	-	4,6	4,0	87,7
Dotacje §§ 200,620 ^a	17457	26985	61321	227,2
Subwencja ogólna	133288	142648	147655	103,5
Dochody budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	4315^b	5010	5493	109,6
Wydatki budżetu miasta ogółem w tys. zł	384268	423392	469258	110,8
w tym:				
Wydatki majątkowe	47909	46434	85171	183,4
w tym inwestycyjne	45912	44332	83093	187,4
Dotacje	34431	39909	40625	101,8
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	262682	289339	301990	104,4
w tym:				
wynagrodzenia	149510	170597	176245	103,3
pochodne od wynagrodzeń	23898	30572	31550	103,2
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	35806	39913	38699	97,0
Wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	4552	5048	5598	110,9
Wynik finansowy w tys. zł	-19997	-3232	-8805	x

a Dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności z budżetu środków europejskich.

TABL. 2 WYBRANE DANE O NOWYM SĄCZU (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	
	w liczbach bezwzględnych			2014=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a				
<i>Stan w dniu 31 XII</i>				
O G Ó Ł E M	9366	9556	9682	101,3
sektor publiczny	210	212	214	100,9
sektor prywatny	9156	9339	9413	100,8
w tym:				
spółki handlowe	635	864	942	109,0
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	70	75	73	97,3
spółki cywilne	786	813	814	100,1
spółdzielnie	34	32	32	100,0
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	7058	6786	6812	100,4
W tym według wybranych sekcji PKD:				
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	104	65	67	103,1
przemysł	783	803	805	100,2
w tym przetwórstwo przemysłowe	759	761	763	100,3
budownictwo	969	977	995	101,8
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	2588	2442	2422	99,2
transport i gospodarka magazynowa	620	564	568	100,7
zakwaterowanie i gastronomia ^A ..	260	236	226	95,8
informacja i komunikacja	223	277	286	103,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	413	371	378	101,9
obsługa rynku nieruchomości ^A	328	379	387	102,1
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1039	1107	1128	101,9
administrowanie i działalność wspierająca ^A	213	240	254	105,8
edukacja	333	457	453	99,1
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	562	638	667	104,5
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	197	203	222	109,4
pozostała działalność usługowa ..	707	766	792	103,4

^a Zarejestrowane w rejestrze REGON; bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

TABL. 3 DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU MIASTA NOWEGO SĄCZA W 2015 R.

CZŁONKOWIE RADY MIASTA

OGÓŁEM	23
w tym kobiety	5
Radni według wieku:	
29 lat i mniej	3
30 - 39	5
40 - 49	3
50 lat i więcej	12
Radni według poziomu wykształcenia:	
wyższe	17
policealne	-
średnie	5
zasadnicze zawodowe	1
podstawowe	-
Radni według grup zawodów:	
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4
specjaliści	14
technicy i inny średni personel	2
pracownicy biurowi	1
pracownicy usług i sprzedawcy	2
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	-
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-
pracownicy przy pracach prostych	-
siły zbrojne	-
pozostali niesklasyfikowani	-

WYDZIAŁ SPRAW OBYWATELSKICH

Ludność miasta Nowego Sącza (stan w końcu roku)	
zameldowani na pobyt stały	82225
zameldowani na pobyt czasowy	1236
Kartoteka przejściowa (osoby nigdzie nie zameldowane oraz oczekujące na zameldowanie w innej miejscowości - w końcu roku)	2729
Osoby zameldowane na pobyt stały spoza terenu	583
Osoby wymeldowane z pobytu stałego

TABL. 3 DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU MIASTA NOWEGO SĄCZA W 2015 R. (cd.)
WYDZIAŁ SPRAW OBYWATELSKICH (dok.)

Przemeldowania w miejscu	917
Cudzoziemcy zameldowani na pobyt czasowy (stan w końcu roku)	121
Liczba wydanych nowych dowodów osobistych	10562

URZĄD STANU CYWILNEGO

Wydane nowe akty:	
urodzenia	2818
w tym z miasta Nowego Sącza	2631
zawarcia małżeństwa	561
cywilne	160
wyznaniowe	356
zgonu	1300
w tym z miasta Nowego Sącza	1295
Liczba przyjętych:	
zapewnień o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa	529
oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński	160
oświadczeń o uznaniu dziecka i nadaniu nazwiska	242
Liczba wydanych:	
zaświadczeń do ślubów „konkordatowych”	366
zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą	9
wpisów (przypiski) o zmianach w aktach urodzeń, małżeństw	4213
odpisów aktów (skrócone, zupełne):	
na wnioski obywateli	14306
na wnioski prokuratury, policji, instytucji	2199
odpisów aktów do dowodów osobistych	448
Medale za długoletnie pożycie małżeńskie	50

TABL. 3 DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU MIASTA NOWEGO SĄCZA W 2015 R. (cd.)

BUDŻET MIASTA

	w tys. zł	w odsetkach
Dochody ogółem	460452	100,0
Leśnictwo	22	0,0
Transport i łączność	61864	13,5
Turystyka	-	x
Gospodarka mieszkaniowa	9193	2,0
Działalność usługowa	1490	0,3
Administracja publiczna	2857	0,6
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	550	0,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	13488	2,9
Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	143360	31,1
Różne rozliczenia	147655	32,1
Oświata i wychowanie	11998	2,6
Ochrona zdrowia	2582	0,6
Pomoc społeczna	44645	9,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	2143	0,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	11899	2,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2	0,0
Kultura fizyczna	3224	0,7
Pozostałe działy	3480	0,7
Wydatki ogółem	469258	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	21	0,0
Transport i łączność	96520	20,6
Turystyka	189	0,0
Gospodarka mieszkaniowa	4043	0,9
Działalność usługowa	1936	0,4
Administracja publiczna	26657	5,7

TABL. 3 DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU MIASTA NOWEGO SĄCZA W 2015 R. (cd.)

BUDŻET MIASTA (dok.)

	w tys. zł	w odsetkach
Wydatki ogółem (dok.)		
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	550	0,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	16405	3,5
Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	-	x
Obsługa długu publicznego	2299	0,5
Różne rozliczenia	-	x
Oświata i wychowanie	171030	36,4
Ochrona zdrowia	5046	1,1
Pomoc społeczna	71589	15,3
Edukacyjna opieka wychowawcza	18583	4,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	23311	5,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5160	1,1
Kultura fizyczna	15358	3,2
Pozostałe działy	10561	2,2

STRAŻ MIEJSKA

	w liczbach bezwzględnych
Zgłoszone wnioski do Sądu Grodzkiego	220
Ilość interwencji publicznych	6816
Zabezpieczane imprezy masowe	3
Ujawnione awarie	101
Nalożone blokady na koła w związku ze złym parkowaniem	6
Kierowcy ukarani punktami karnymi	588
Udzielone pouczenia	2269
Mandaty karne	869
Kwota mandatów ogółem w zł	80270
Średnia kwota mandatu w zł	100
Ilość wyłapanych i przekazanych do schroniska psów	150

TABL. 3 DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU MIASTA NOWEGO SĄCZA W 2015 R. (dok.)

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

	Plan roczny	Wykonanie	
		w tys. zł	w %
BUDŻET OGÓŁEM	75704	74285	98,1
Zadania własne gminy i powiatu.....	51066	49671	97,3
Domy pomocy społecznej	17347	17204	99,2
Ubezpieczenia zdrowotne	163	139	85,3
Zasiłki i pomoc w naturze (w tym projekty UE, MPiPS) ..	11826	11070	93,6
Dodatki mieszkaniowe	3069	3069	100,0
Utrzymanie ośrodka	7824	7640	97,6
Usługi opiekuńcze oraz schronienie i posiłek dla bezdomnych	1337	1312	98,1
Dożywianie.....	1898	1891	100
Przeciwdziałanie przemocy	1854	1843	99,6
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	5748	5503	95,7
Zadania zlecone gminie i powiatowi	24638	24614	99,9
Domy pomocy społecznej.....	708	708	100,0
Świadczenia rodzinne.....	22264	22264	100,0
Ubezpieczenia zdrowotne	142	142	100,0
Zasiłki i pomoc w naturze	186	185	99,5
Utrzymanie ośrodka	914	914	100,0
Usługi opiekuńcze	404	381	94,3
Przeciwdziałanie przemocy	20	20	100,0

TABL. 4. NOWY SĄCZ NA TLE INNYCH MIAST W 2015 R.^a

MIASTA ^b	Ludność (stan w dniu 31 XII)		Kobiety na 100 mężczyzn		Współ- czynnik obciążenia demogra- ficznego ^c		Przyrost naturalny na 1000 ludności		Saldo migracji na pobyt stały ^d na 1000 ludności		Podatnicy uzyskujący przychody z tytułu wynagro- dzeń na 1000 osób ^e	
	↓	↓	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Chełm	64270	15	112	4	58	4	-1,5	7	-5,5	14	460	15
Jelenia Góra	81010	8	115	6	65	16	-4,2	15	-0,6	2	494	12
Kalisz	102808	4	115	6	67	17	-3,6	13	-2,0	5	556	4
Konin	75875	10	111	3	63	9	-1,9	10	-7,1	16	527	7
Koszalin	107970	3	112	4	64	14	-1,7	9	-0,1	1	514	9
Legnica	100886	5	111	3	60	5	-1,6	8	-3,5	9	535	5
Leszno	64559	14	109	2	63	12	1,0	4	-1,8	4	588	1
Łomża	62737	16	108	1	54	2	0,7	5	-1,8	4	448	17
NOWY SĄCZ	83903	7	109	2	61	6	1,6	3	-2,4	7	503	10
Piotrków Trybunalski	75183	11	113	5	65	15	-3,4	12	-2,6	8	567	3
Przemysł	62720	17	113	5	62	7	-3,7	14	-5,7	15	463	14
Siedlce	76942	9	111	3	63	13	3,1	1	-1,3	3	577	2
Słupsk	92496	6	112	4	63	10	-2,5	11	-3,9	10	532	6
Suwałki	69370	12	109	2	54	1	2,1	2	-2,2	6	517	8
Tarnów	110644	2	112	4	63	11	-1,9	10	-5,3	13	482	13
Włocławek	113041	1	112	4	62	8	-4,4	16	-4,1	11	498	11
Zamość	64788	13	112	4	57	3	0,5	6	-4,4	12	459	16

^a Patrz uwagi ogólne pkt 10 na str. 12. ^b Wybrane miasta, które przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były miastami wojewódzkimi, a obecnie są miastami na prawach powiatu. ^c Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 13. ^d W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r. ^e Dotyczy osób w wieku produkcyjnym; dane z Ministerstwa Finansów za 2014 r.

TABL. 4. NOWY SĄCZ NA TLE INNYCH MIAST W 2015 R.^a (cd.)

MIASTA ^b	Stopa bezrobocia rejestrowanego w %		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ^c brutto w zł		Udzielone porady ambulatoryjne ^d na 10 tys. ludności		Udział korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem ^e w %		Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w %	
		↑		↓		↓		↑		↑
Chelm	14,8	15	3371,93	14	106288	8	6,8	9	26,8	13
Jelenia Góra	5,6	2	3835,12	1	97090	13	4,2	2	20,5	4
Kalisz	5,4	1	3532,30	9	102039	10	7,0	10	21,9	6
Konin	11,2	12	3790,14	2	120124	5	8,3	12	24,5	9
Koszalin	8,6	10	3644,39	6	103450	9	4,0	1	15,0	1
Legnica	7,2	4	3582,11	8	83834	17	5,4	3	18,5	2
Leszno	5,7	3	3427,70	13	99814	12	6,4	7	20,4	3
Łomża.....	13,4	13	3338,23	15	132995	3	5,9	5	26,6	12
NOWY SĄCZ	7,8	6	3302,29	16	117810	6	6,5	8	27,2	14
Piotrków Trybunalski ..	9,4	11	3107,13	17	100745	11	8,7	14	24,9	10
Przemyśl	15,1	16	3501,18	10	110368	7	10,1	15	28,7	16
Siedlce	7,7	5	3752,28	3	134811	2	6,0	6	20,9	5
Słupsk	7,9	7	3478,22	11	96932	14	6,5	8	22,3	7
Suwałki	8,4	9	3435,66	12	93597	15	8,5	13	25,8	11
Tarnów	8,3	8	3668,76	5	124463	4	5,7	4	21,9	6
Włocławek	16,9	17	3631,31	7	92799	16	11,5	16	24,3	8
Zamość	13,7	14	3684,12	4	148715	1	7,4	11	27,3	15

^a Patrz uwagi ogólne pkt 10 na str. 12. ^b Wybrane miasta, które przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były miastami wojewódzkimi, a obecnie są miastami na prawach powiatu. ^c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. ^d Porady lekarskie bez porad stomatologicznych. ^e Dane ZC KSMPS MPiPS.

TABL. 4. NOWY SĄCZ NA TLE INNYCH MIAST W 2015 R.^a (dok.)

MIASTA ^b	Widzowie w kinach na 10 tys. ludności		Korzystający z noclegów na 1000 ludności		Odpady komunalne zmieszane zebrane z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w kg		Dochody własne budżetów miast na 1 mieszkańca w zł		Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^c na 10 tys. ludności	
		↓		↓		↓		↓		↓
Chełm	11494	15	279	11	171,3	12	1772	17	909	16
Jelenia Góra	23550	11	876	2	147,6	16	2333	10	1561	2
Kalisz	41009	4	290	10	166,4	14	2319	11	1143	8
Konin	25769	9	147	16	200,3	6	2993	1	1076	10
Koszalin	31421	6	468	6	212,6	3	2484	8	1695	1
Legnica	24000	10	534	5	234,2	2	2555	6	1359	5
Leszno	54898	1	250	15	240,9	1	2402	9	1396	4
Łomża	8405	16	271	14	207,3	4	1928	15	1005	13
NOWY SĄCZ	43927	3	272	13	189,7	9	2260	12	1154	7
Piotrków Trybunalski ..	32488	5	275	12	129,0	17	2561	5	998	15
Przemysł	5025	17	709	3	203,7	5	2052	14	998	15
Siedlce	44418	2	290	10	192,1	8	2771	3	1089	9
Słupsk	29091	8	362	8	196,7	7	2717	4	1406	3
Suwałki	21251	12	624	4	172,1	11	2190	13	999	14
Tarnów	16250	14	379	7	170,4	13	2526	7	1030	12
Włocławek	17814	13	320	9	189,6	10	2821	2	1033	11
Zamość	31234	7	908	1	158,7	15	1882	16	1204	6

a Patrz uwagi ogólne pkt 10 na str. 12. **b** Wybrane miasta, które przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były miastami wojewódzkimi, a obecnie są miastami na prawach powiatu. **c** Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne, stan w dniu 31 XII.